

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE PODSTAWOWE

DLA POTRZEB SPORZĄDZENIA PROJEKTÓW
MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- **Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży**
- **Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży**
- **Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Skrzynki**

OPRACOWANIE:

MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

POZNAŃ, WRZESIEŃ 2019 R.

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	Informacje wstępne.....	3
1.2.	Podstawy formalno-prawne opracowania	4
1.3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	4
1.4.	Wykorzystane materiały	5
2.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	8
2.1.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	8
2.2.	Rzeźba terenu	12
2.3.	Budowa geologiczna i warunki gruntowe.....	12
2.4.	Zasoby naturalne.....	14
2.5.	Gleby.....	15
2.6.	Warunki wodne	19
2.7.	Szata roślinna	21
2.8.	Świat zwierzęcy	24
2.9.	Klimat lokalny	25
2.10.	Dziedzictwo kulturowe	27
2.11.	Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.....	28
2.12.	Powiązania ekologiczne z szerszym otoczeniem	33
3.	STAN ŚRODOWISKA.....	38
3.1.	Jakość powietrza atmosferycznego	38
3.2.	Klimat akustyczny.....	41
3.3.	Jakość wód	42
3.4.	Pola elektromagnetyczne	44
4.	DIAGNOZA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ANALIZOWANYCH OBSZARÓW.....	44
4.1.	Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji	44
4.2.	Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych.....	47
4.3.	Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi	52
4.4.	Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku	52
4.5.	Ocena zagrożeń środowiska i możliwości ich ograniczenia	53
5.	WSTĘPNA PROGNOZA DALSZYCH ZMIAN ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU W WARUNKACH DOTYCHCZASOWEGO UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA ANALIZOWANYCH OBSZARÓW	55
6.	OCENA PRZYDATNOŚCI ŚRODOWISKA POD WZGLĘDEM MOŻLIWOŚCI ROZWOJU I OGRANICZEŃ DLA RÓŻNYCH RODZAJÓW UŻYTKOWANIA	57
6.1.	Ocena przydatności środowiska dla funkcji rolniczej.....	57
6.2.	Ocena przydatności środowiska dla funkcji turystyczno-rekreacyjnej.....	58
6.4.	Ocena przydatności środowiska dla funkcji osadniczej.....	58
7.	EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA JAKO WYTYCZNE DLA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	60

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

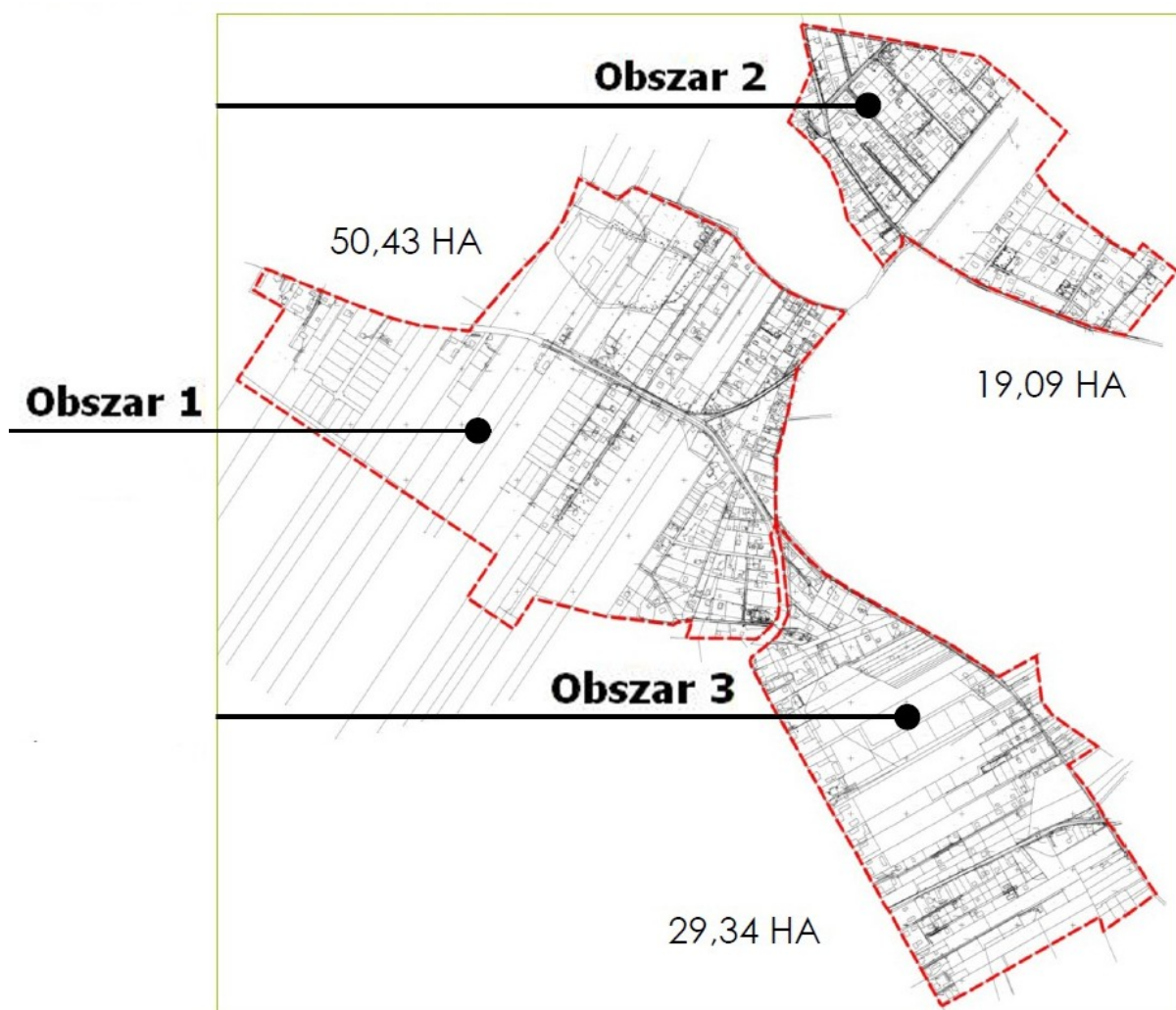
1. Dokumentacja fotograficzna
2. Mapa oceny uwarunkowań ekofizjograficznych (skala 1:5000)

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem niniejszej pracy jest opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone dla potrzeb przygotowania następujących trzech projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży, sporządzanego na podstawie uchwały Nr XLII.290.2018 Rady Gminy Baruchowo z dnia 12 kwietnia 2018 r. (zwany dalej na potrzeby przedmiotowego opracowania **Obszar 1**),
- Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży, sporządzanego na podstawie uchwały Nr XLII.291.2018 Rady Gminy Baruchowo z dnia 12 kwietnia 2018 r. (zwany dalej na potrzeby przedmiotowego opracowania **Obszar 2**),
- Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Skrzynki, sporządzanego na podstawie uchwały Nr XLII.292.2018 Rady Gminy Baruchowo z dnia 12 kwietnia 2018 r. (zwany dalej na potrzeby przedmiotowego opracowania **Obszar 3**).

Ryc. 1. Wszystkie trzy analizowane obszary w gminie Baruchowo, dla których przystąpiono do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (źródło: opracowanie własne na mapie ewidencyjnej)

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Opracowanie ekofizjograficzne sporządzane jest obligatoryjnie do każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na mocy art. 72 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*¹. Opracowanie to sporządzane jest przed podjęciem prac planistycznych nad projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, realizowanych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*².

Podstawą opracowania są kompleksowe badania i pomiary terenowe, a także analizy archiwalnych materiałów kartograficznych, planistycznych, inwentaryzacyjnych, studialnych, map glebowo-rolniczych, planów urządzenia lasów, jak również dokumentacji wszelkiego rodzaju form ochrony przyrody.

Szczegółowy zakres opracowań ekofizjograficznych został określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. *w sprawie opracowań ekofizjograficznych*³.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. *w sprawie opracowań ekofizjograficznych* opracowanie ekofizjograficzne sporządzane jest w celu dostosowania funkcji, struktury i intensywności projektowanego zagospodarowania przestrzennego do uwarunkowań przyrodniczych, przy jednoczesnym zapewnieniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, zapewnieniu warunków odnawialności zasobów środowiska, wskazaniu zagrożeń dla środowiska oraz sposobów ich eliminowania lub ograniczenia negatywnego oddziaływania, a także ustalenia kierunków rekultywacji obszarów zdegradowanych.

Przedmiotem opracowania ekofizjograficznego jest rozpoznanie oraz analiza stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego, w tym jego poszczególnych elementów, a także ich wzajemnych powiązań. W opracowaniu zamieszczona jest kompleksowa ocena warunków ekofizjograficznych oraz wnioski, w postaci uwarunkowań ekofizjograficznych do sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W oparciu o niniejszą analizę formułowane są rozwiązania zagospodarowania przestrzennego oraz ustalenia planu w zakresie kształtowania właściwej struktury funkcjonalno-przestrzennej, odpowiadającej warunkom środowiska przyrodniczego. Opracowanie to jest również podstawowym materiałem źródłowym do sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko projektu mpzp.

W ramach niniejszego opracowania wykonano analizę stanu i funkcjonowania środowiska oraz jego waloryzację, wszystkich trzech obszarów położonych w Gminie Baruchowo, dla których przystąpiono do sporządzania projektów planów miejscowych, przy uwzględnieniu takich zagadnień środowiska przyrodniczego jak:

- rzeźba terenu,
- budowa geologiczna i warunki gruntowe,
- zasoby naturalne,
- gleby,
- warunki wodne,
- szata roślinna i świat zwierzęcy,
- klimat lokalny,
- obszary cenne kulturowo,
- obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody,
- powiązania ekologiczne z szerszym otoczeniem,

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, tekst jednolity

² Dz. U. z 2018 r., poz. 1945, tekst jednolity ze zm.

³ Dz. U. Nr 155, poz. 1298

- jakość powietrza atmosferycznego,
- jakość wód,
- klimat akustyczny.

W analizach uwzględniono położenie omawianego obszaru w regionalnym systemie powiązań przyrodniczych Gminy Baruchowo. Została przeprowadzona również analiza dokumentów prawnych, materiałów kartograficznych, planistycznych oraz dokumentacji archiwalnej. Prace kameralne poprzedzone zostały kartowaniem terenu. Przeprowadzono także wizję terenową trzech analizowanych obszarów projektów planów miejscowych.

1.4. Wykorzystane materiały

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Chodań J., Grzesiuk W., Zarys gleboznawstwa i chemii rolnej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1980,
- Kistowski M., Opracowanie ekofizjograficzne a prognozy oddziaływania na środowisko projektów planów zagospodarowania przestrzennego – Zagadnienia wstępne, Problemy Ocen Środowiskowych Nr 2(13), BPD EKO-KONSULT, Gdańsk 2001,
- Kistowski M., Wybrane problemy metodologiczne i terminologiczne opracowań ekofizjograficznych, Problemy Ocen Środowiskowych Nr 3(14), BPD EKO-KONSULT, Gdańsk 2001,
- Kistowski M., Zarys koncepcji sporządzania opracowań ekofizjograficznych, część I, Problemy Ocen Środowiskowych Nr 4(15), BPD EKO-KONSULT, Gdańsk 2001,
- Kistowski M., Zarys koncepcji sporządzania opracowań ekofizjograficznych, część II, Problemy Ocen Środowiskowych Nr 1(16), BPD EKO-KONSULT, Gdańsk 2002,
- Kondracki J., Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Kistowski M., Lewandowska J., Studium struktury i podatności na antropizację środowiska przyrodniczego regionu gdańskiego, Eko-service, 1989,
- Kistowski M., Szczepaniak J., Materialna i funkcjonalna struktura środowiska przyrodniczego Obszaru Funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski”, Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Gdańsk-Warszawa 1990,
- Liro A., Dyduch-Falniowska A., Natura 2000. Europejska sieć ekologiczna, MOŚZNiL, Warszawa 1999,
- Matuszkiewicz W., Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001,
- Obidziński A., Żelazo J., Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2009,
- Okołowicz W., Klimatologia ogólna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1969,
- Paczyńska B., Sadurski A., Hydrogeologia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007,
- Richling A., Solon J., Ekologia krajobrazu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1996,
- Szafler W., Zarzycki K., Szata roślinna Polski tom 1,2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1972,
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- Wiszniewski W., Chelczowski W., Charakterystyka klimatu i regionalizacja klimatyczna Polski, IMGW, Warszawa 1975.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszarów planów w skali 1:1000,
- mapa glebowo-rolnicza,

- Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. Dobrzyń N-34-123-B, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. Dobrzyń N-34-123-B, <http://mapy.geoportal.gov.pl/>,
- Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. Dobrzyń N-34-123-B, Instytut Geologiczny, 1968,

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1945, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2019 r., poz. 701, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminie* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1454, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2268, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo Budowlane* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1186, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. *w sprawie opracowań ekofizjograficznych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. *w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. z 2016, poz. 1187),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 stycznia 2016 r. *w sprawie kryteriów i sposobu oceny jednolitych części wód podziemnych* (Dz. U. z 2016, poz. 85),
- Uchwała Nr XXXVII/622/17 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 23 października 2017 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}*,
- Uchwała Nr XXVIII/494/16 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko – pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM₁₀ i*

benzenu oraz poziomu docelowego dla arsenu – aktualizacja. Uchwała wprowadziła zmiany w uchwale Nr XXX/537/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 roku w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu,

- Uchwała Nr XXVIII/493/16 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. *w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych dla strefy kujawsko – pomorskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu,*
- Uchwała Nr XIX/349/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 kwietnia 2016 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu,*
- Uchwała Nr LIV/834/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 października 2014 r. *w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu w powietrzu,*
- Uchwała Nr XXX/537/13 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu,*
- Uchwała nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. *w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,*
- Uchwała Nr XXVII.161.2012 Rady Gminy Baruchowo z dnia 28 grudnia 2012 r. *w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska Gminy Baruchowo na lata 2012-2018”,*
- Uchwała Nr XXIX.174.2013 Rady Gminy Baruchowo z dnia 27 marca 2013 r. *w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Baruchowo”,*
- Uchwała Nr XLII.290.2018 Rady Gminy Baruchowo z dnia 12 kwietnia 2018 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży,*
- Uchwała Nr XLII.291.2018 Rady Gminy Baruchowo z dnia 12 kwietnia 2018 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży,*
- Uchwała Nr XLII.292.2018 Rady Gminy Baruchowo z dnia 12 kwietnia 2018 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Skrzyńki.*

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Informacja o stanie środowiska województwa Kujawsko-Pomorskiego w 2017 r., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2018,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2015 r. /wg badań PIG/, www.wios.bydgoszcz.pl,
- Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych za rok 2017 z uwzględnieniem oceny spełnienia wymagań dla obszarów chronionych (w trakcie weryfikacji GIOŚ), www.wios.bydgoszcz.pl,

- Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Dobrzyń N-34-123-B, Guzik O., Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa 1971,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Dobrzyń (443), Przedsiębiorstwo Geologiczne „Polgeol” w Warszawie Zakład w Gdańsku, Warszawa 1997,
- Projekt Planu Ochrony Gostynińsko – Włocławskiego Parku Krajobrazowego, Wyciąg z przygotowywanego projektu Planu Ochrony Gostynińsko – Włocławskiego Parku Krajobrazowego dotyczący terenu będącego częścią gminy Baruchowo i znajdującego się w granicach Parku, Biuro Usług Ekologicznych i Leśnych QUERCUS, Toruń 2006,
- Raport o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskim w 2015 roku, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Bydgoszcz 2016 r.,
- Raport o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Bydgoszcz 2018 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim, Raport wojewódzki za rok 2018, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz, kwiecień 2019,
- Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baruchowo, Uchwała Nr XXI.106.2012 Rady Gminy Baruchowo z dnia 18 czerwca 2012 r.

Inne źródła:

- wizja terenowa (lipiec 2019 r.)
- dokumentacja fotograficzna (lipiec 2019 r.)
- www.natura2000.gdos.gov.pl
- [www.http://mapy.isok.gov.pl/imap/](http://mapy.isok.gov.pl/imap/)
- geoportal.pgi.gov.pl
- baza.pgi.gov.pl
- mjwt.gios.gov.pl/mapa
- www.parki.kujawsko-pomorskie.pl/gwpk
- <http://mapa.korytarze.pl/>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl>
- <http://mapy.infoterren.pl/glebowe/>
- www.wios.bydgoszcz.pl
- <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
- <https://geolog.pgi.gov.pl/>
- <http://www.baruchowo.pl/>
- <http://mapy.infoterren.pl/sozologiczna/>
- <http://bip.gwpk.pl/p,11,plan-ochrony-parku>

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Wszystkie trzy analizowane obszary projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego położone są w obrębie gminy Baruchowo, zlokalizowanej w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie włocławskim.

Poniżej opisano szczegółowe położenie oraz obecne użytkowanie i zagospodarowanie dla poszczególnych trzech analizowanych obszarów:

- **obszar 1** – obejmuje działki położone przy drodze powiatowej w obrębie ewidencyjnym Goreń Duży w gminie Baruchowo (Ryc.1). Analizowany obszar położony jest pomiędzy Jeziorem Skrzyneckim i Jeziorem Goreńskim, w granicy obszaru

Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje on w części tereny zabudowy rekreacji indywidualnej (letniskowej), której największe zagęszczenie znajduje się w części wschodniej obszaru opracowania. Występują tu również tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, zlokalizowane głównie w pasie terenu położonym po południowej stronie drogi powiatowej, której fragment przecina centralną część obszaru projektu planu. Obszar posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej kategorii powiatowej. Duży fragment analizowanego obszaru stanowią tereny użytkowane rolniczo (pola uprawne). W północno-zachodniej części opracowania znajdują się stawy, w otoczeniu których rozwinęła się zwarta grupa zadrzewień. W części południowo-wschodniej zlokalizowany jest również teren gminnego ujęcia wód podziemnych.

Ryc. 2. Fragment ortofotomapy obejmujący obszar projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży (**obszar 1**).

(źródło: www.geoportal.gov.pl)

- **obszar 2** – obejmuje działki położone w obrębie ewidencyjnym Goreń Duży w gminie Baruchowo (Ryc. 2). Analizowany obszar położony jest nad Jeziorem Skrzyneckim, w bezpośrednim sąsiedztwie lasu, w granicy obszaru Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje działki zabudowane zabudową rekreacji indywidualnej (letniskową) w obrębie Goreń Duży w gminie Baruchowo. Posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej kategorii gminnej nr 191003C. Centralną jego część stanowią tereny użytkowane rolniczo (pola uprawne). Zabudowie letniskowej towarzyszy zieleń

wysoka – zadrzewienia o charakterze leśno-parkowym. W południowo-wschodniej części opracowania, na kilku działkach przylegających bezpośrednio do drogi gminnej funkcjonują małe lokale gastronomiczne.

Ryc. 3. Fragment ortofotomapy obejmujący obszar projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży (**obszar 2**).
(źródło: www.geoportal.gov.pl)

- **obszar 3** – obejmuje działki położone przy drodze powiatowej w obrębie ewidencyjnym Skrzyńki w gminie Baruchowo (Ryc.3). Analizowany obszar położony jest pomiędzy drogą powiatową a Jeziorem Skrzyneckim, w granicy obszaru Gostyńsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje on w części tereny zabudowy rekreacji indywidualnej (letniskowej), w części tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej – historycznie ukształtowaną zabudowę wiejską, w obrębie Skrzyńki w gminie Baruchowo. Posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej kategorii powiatowej. W granicach obszaru opracowania znajdują się również tereny użytkowane rolniczo (zlokalizowane głównie w jego części centralnej), poprzecinane nieużytkami, z których część porastają spontanicznie rozrastające się zadrzewienia. W zachodniej części opracowania znajduje się teren gminnego ujęcia wód podziemnych w Skrzyńkach. Funkcjonuje tu również nieliczna zabudowa usługowa.

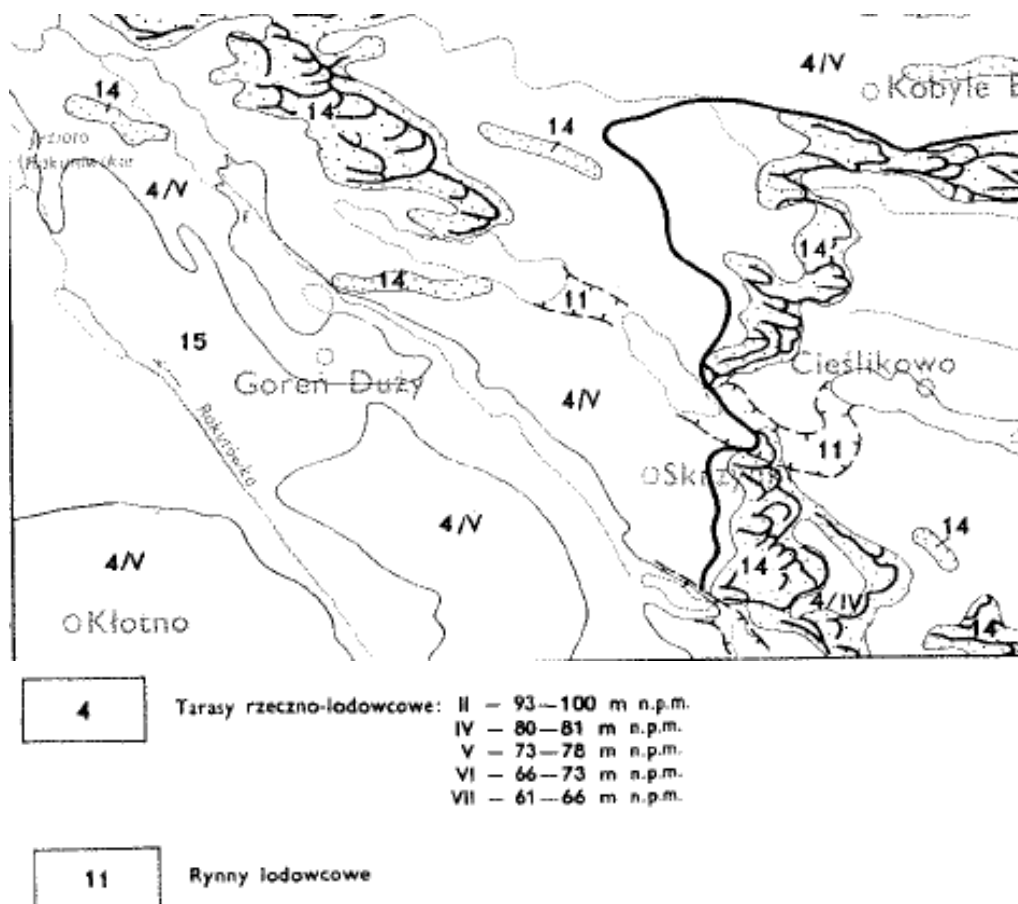
Ryc. 4. Fragment ortofotomapy obejmujący obszar projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Skrzyńki (**obszar 3**).
(źródło: www.geoportal.gov.pl)

2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski⁴ wszystkie trzy analizowane obszary projektów mpzp położone są w obrębie mezoregionu Kotlina Płocka (315.35), który stanowi część makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3).

Kotlina Płocka jest to fragment rozszerzonego odcinka pradoliny Wisły, wykształcony w formie rozległej niecki, powstałej w fazie pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego. Stopniowe wycofywanie się lądolodu i obniżanie bazy erozyjnej doprowadziło do utworzenia się szeregu poziomów erozyjnych i erozyjno-akumulacyjnych w znacznej części zatartych, w wyniku późniejszych procesów naturalnych i antropogenicznych.

W ukształtowaniu powierzchni terenu wszystkich przedmiotowych obszarów wyróżnić można obecność terasy rzeczno-lodowcowej położonej na wysokości od 73 do 78 m n.p.m., a także – w północnej części **obszaru 1** – rynny lodowcowe (Ryc.5).

Ryc. 5. Szkic geomorfologiczny

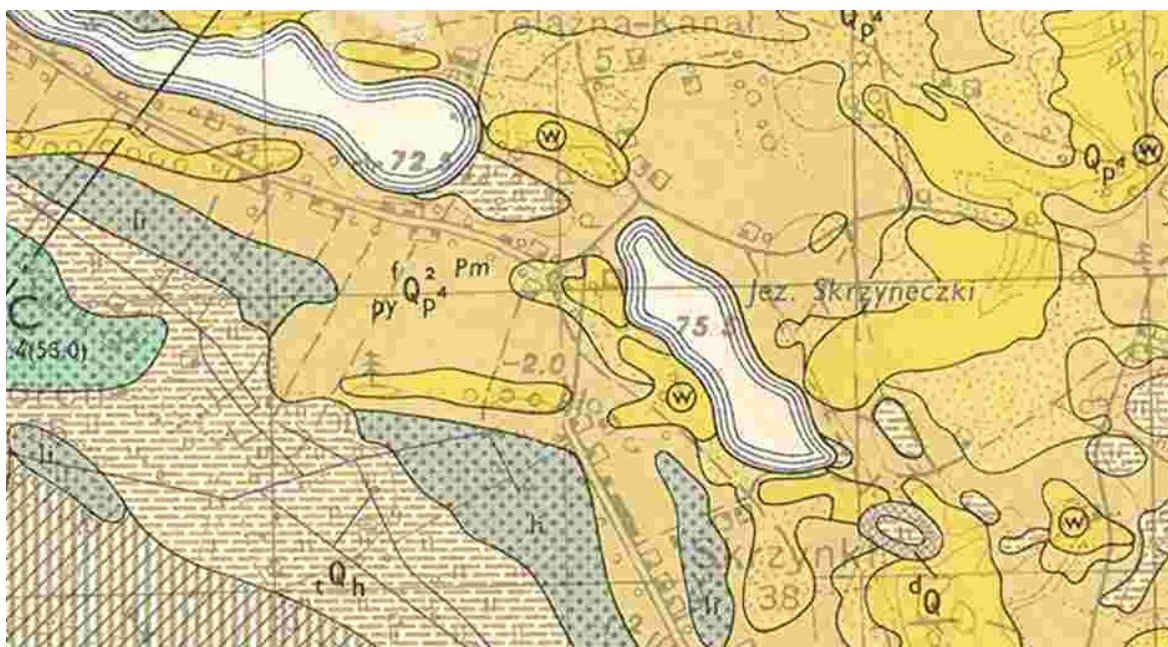
(źródło - Objasnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski, ark. Dobrzyń N-34-123-B 1:50000)

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Budowę geologiczną trzech analizowanych obszarów projektów planów miejscowych scharakteryzowano na podstawie informacji zobrazowanych na mapie geologicznej⁵ (Ryc.6). Przedstawia się ona następująco:

⁴ Według najnowszego podziału z 2016 r., sporządzonego w ramach zlecenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikację przebiegu granic regionów fizyczno-geograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000) (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

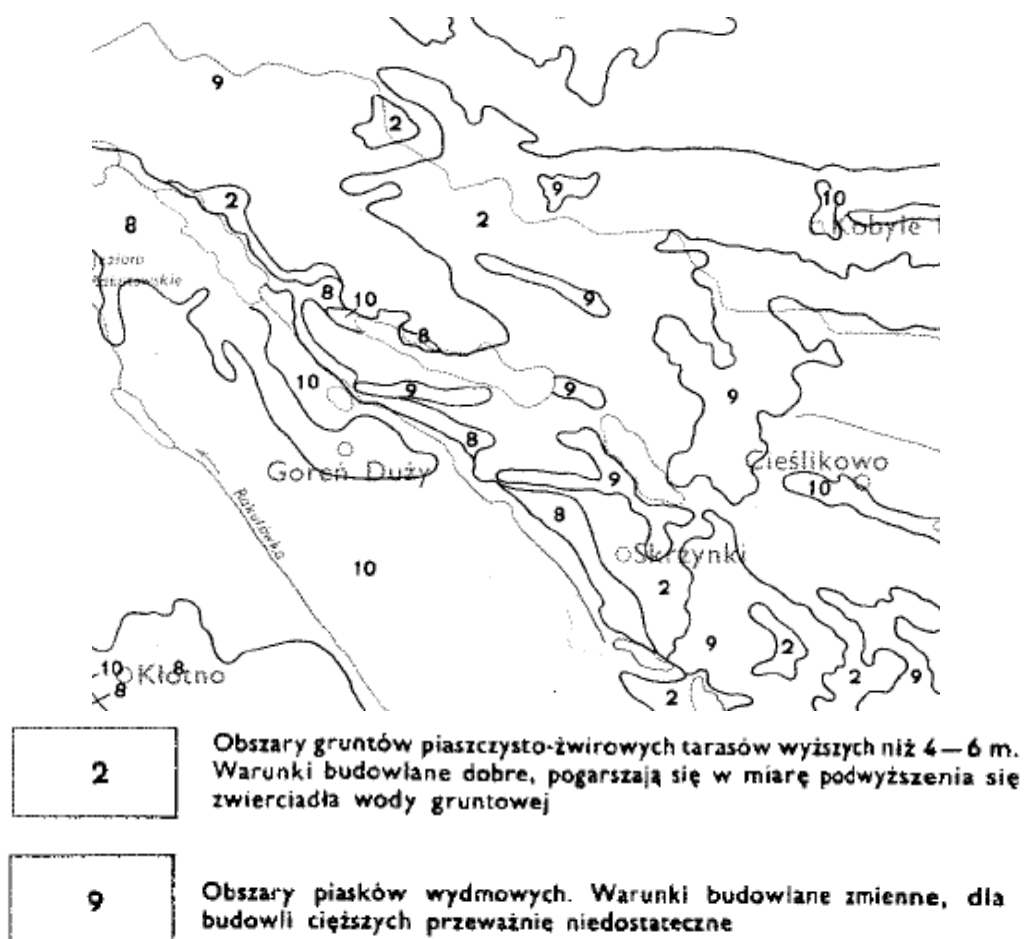
- **obszar 1** – w obrębie utworów czwartorzędowych przeważającą część obszaru pokrywają plejstoceńskie piaski pylaste rzeczno-lodowcowe utworzone podczas fazy pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego. W północno-zachodnim fragmencie analizowanego obszaru w budowie geologicznej wyróżnić można również holocenne torfy,
- **obszar 2** – w obrębie utworów czwartorzędowych przeważającą część obszaru pokrywają plejstoceńskie piaski pylaste rzeczno-lodowcowe utworzone podczas fazy pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego. Niewielki zachodni fragment opracowania zajmują natomiast również powstałe w plejstocenie piaski eoliczne w wydymach i kompleksach wydym,
- **obszar 3** – w obrębie utworów czwartorzędowych przeważającą część obszaru pokrywają plejstoceńskie piaski pylaste rzeczno-lodowcowe utworzone podczas fazy pomorskiej zlodowacenia północnopolskiego. Niewielki wschodni fragment opracowania zajmują natomiast piaski jeziorne (plejstoceńskie).

Ryc. 6. Fragment Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Dobrzyń N-34-123-B, Państwowy Instytut Geologiczny, 1968
(źródło - <http://baza.pgi.gov.pl>)

Z punktu widzenia charakterystyki warunków budowlanych w granicach **obszaru 1** warunki budowlane są dobre, jednak mogą ulegać pogorszeniu w miarę podwyższania się zwierciadła wody gruntowej. Podobna sytuacja ma miejsce we wschodniej części **obszaru 2**, natomiast w jego części zachodniej oraz w obrębie całego **obszaru 3**, z uwagi na występowanie piasków wydymowych, warunki budowlane są zmienne i dla budowli cięższych przeważnie niedostateczne (Ryc.7).

⁵ Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. Dobrzyń N-34-123-B Państwowy Instytut Geologiczny, 1968

Ryc. 7. Szkic geologiczno-inżynierski
(źródło - Objasnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski, ark. Dobrzyń N34-123B 1:50000)

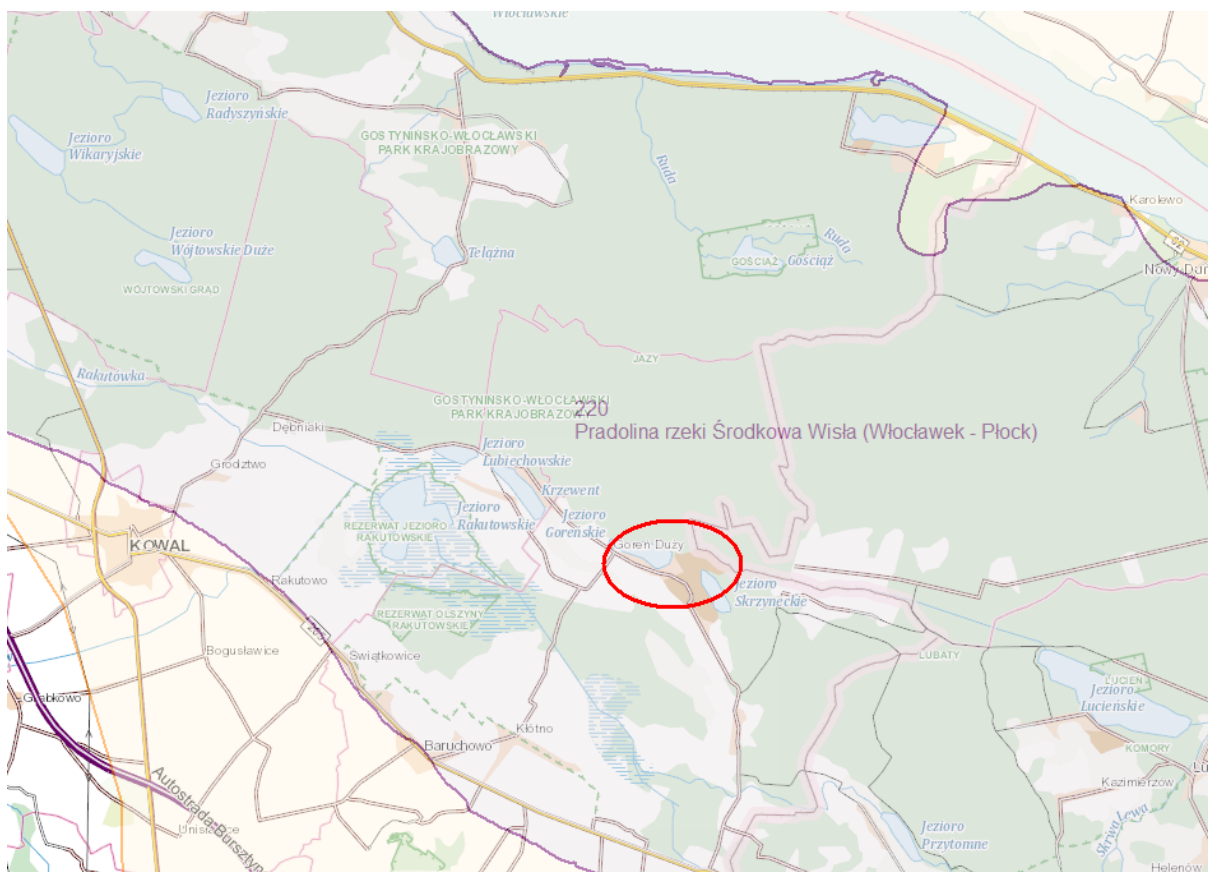
2.4. Zasoby naturalne

W granicach wszystkich trzech obszarów nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż kopalin⁶.

Wszystkie trzy analizowane obszary położone są natomiast w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) 220 Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek - Płock)⁷ (Ryc.8).

⁶ <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7>

⁷ <https://geolog.pgi.gov.pl/>

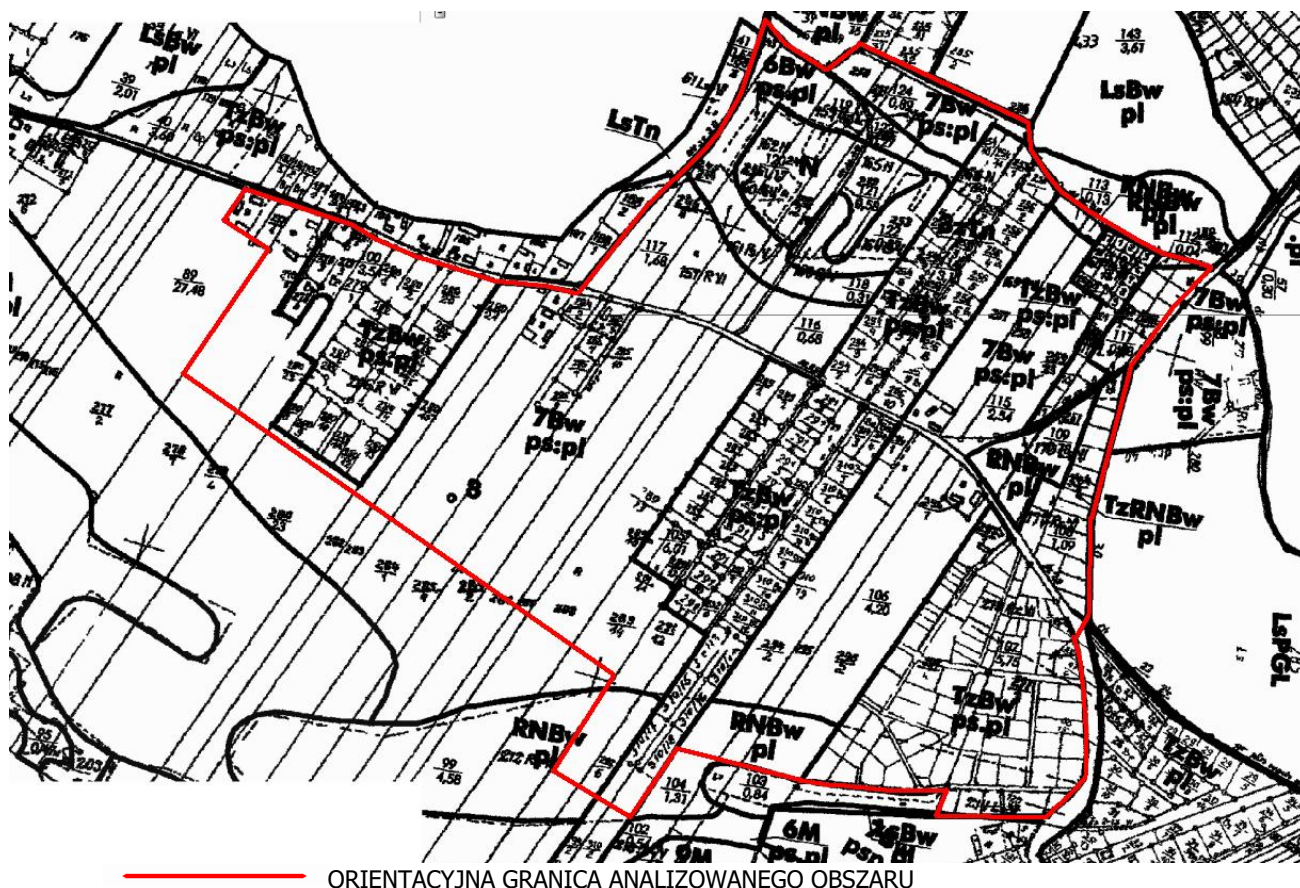

Ryc. 8. Orientacyjna lokalizacja trzech analizowanych obszarów na tle zasięgu GZWP 220 Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek - Płock)
(źródło - <http://mapy.geoportal.gov.pl>)

2.5. Gleby

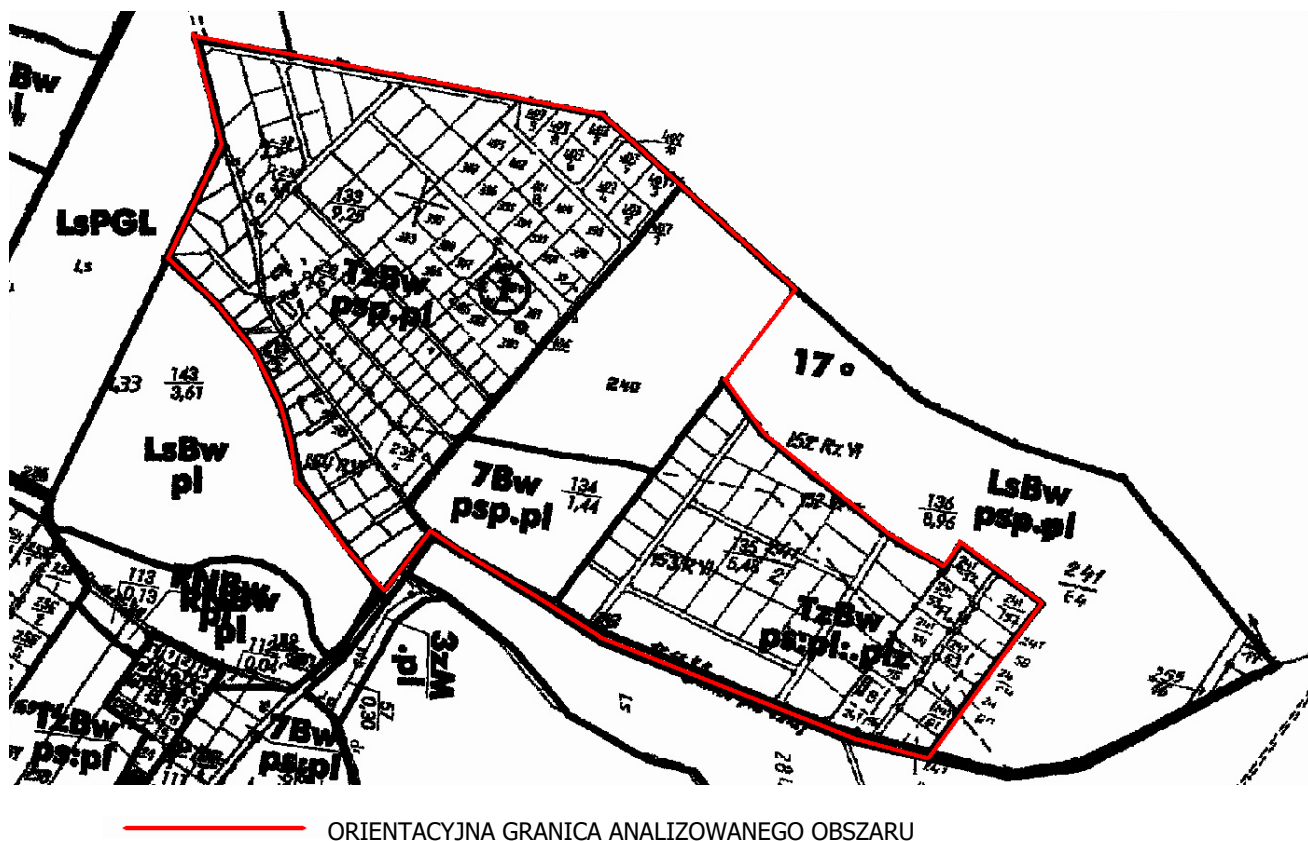
Charakterystykę gleb występujących w granicach wszystkich trzech analizowanych obszarów, dla których przystąpiono do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przedstawiono korzystając z informacji zobrazowanych na mapach glebowo-rolniczych. Przedstawia się ona następująco:

- **obszar 1** – na całym analizowanym obszarze występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, wytworzone z piasków słabogliniastych zalegających na piaskach luźnych, zaliczane zgodnie z klasyfikacją rolniczej przydatności gleb w większości do 7 kompleksu żytniego (żytnio-ziemniaczanego) najslabszego. Jedynie na niewielkim fragmencie zlokalizowanym w północno-zachodniej części opracowania wyodrębniono 6 kompleksu żytni (żytnio-ziemniaczany) słaby. Pod względem przynależności gleb do poszczególnych klas bonitacyjnych, na analizowanym obszarze występują gleby klasy VI (Ryc.9).

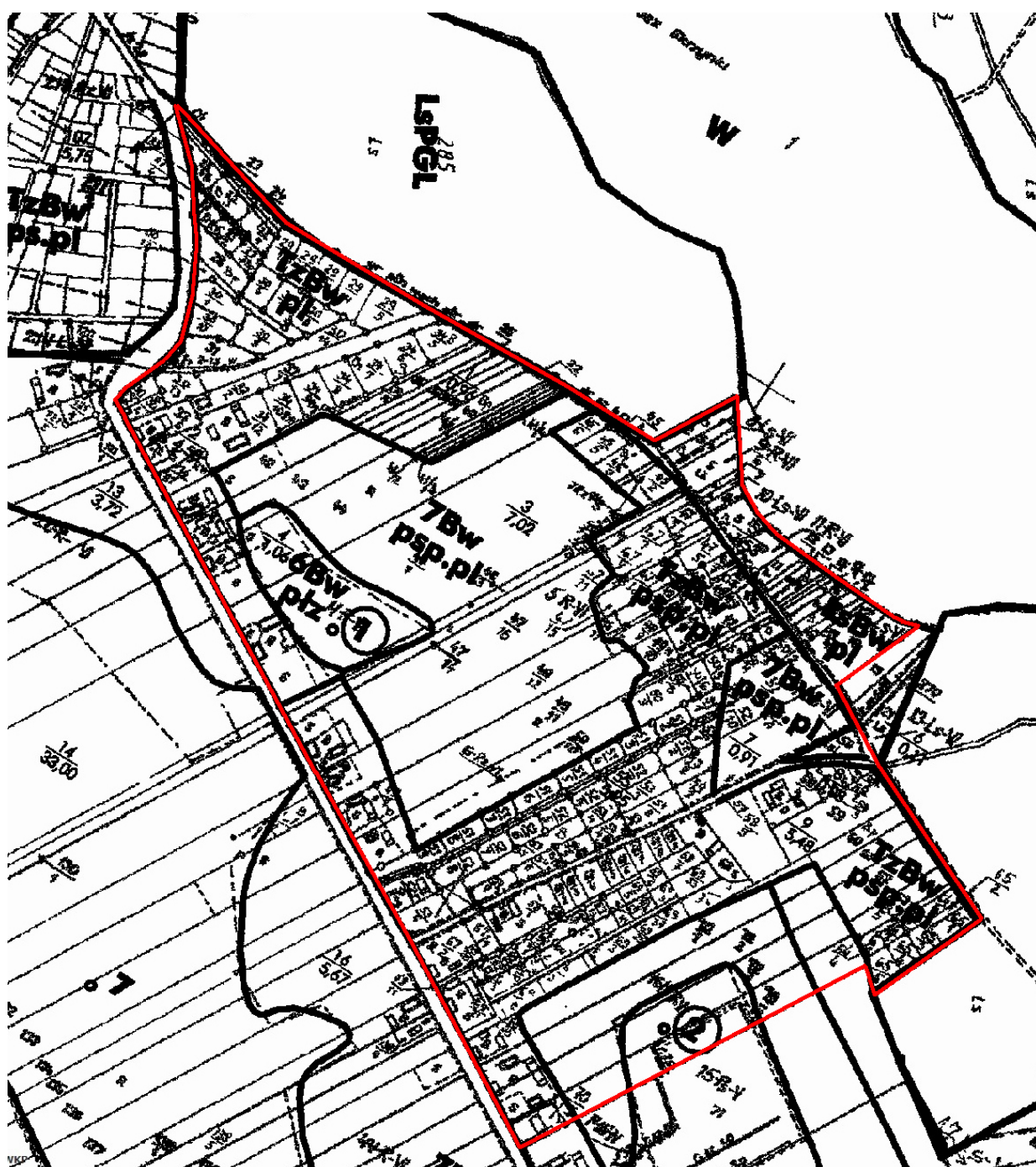
Ryc. 9. Fragment mapy glebowo-rolniczej obejmujący **obszar 1**
(źródło: <http://mapy.infoteren.pl/glebowe/>)

- **obszar 2** – w zachodniej części obszaru, gdzie zlokalizowana jest głównie zabudowa rekreacji indywidualnej występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, wytworzone z piasków słabo gliniastych pylastych zalegających na piaskach luźnych. W centralnej, użytkowanej rolniczo części opracowania występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, wytworzone z piasków słabogliniastych pylastych zalegających na piaskach luźnych, zaliczane zgodnie z klasyfikacją rolniczej przydatności gleb, do 7 kompleksu żytniego (żytnio-ziemniaczanego) najslabszego. Wschodnią, zainwestowaną zabudową letniskową część obszaru pokrywają również gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, wytworzone z piasków słabogliniastych zalegających na piaskach luźnych i glebach pyłowych lekkich i średnich (pyłach zwykłych) (Ryc.10). Pod względem przynależności gleb do poszczególnych klas bonitacyjnych, na analizowanym obszarze występują gleby klasy VI.

Ryc. 10. Fragment mapy glebowo-rolniczej obejmujący **obszar 2**
(źródło: <http://mapy.infoterren.pl/glebowe/>)

- **obszar 3** – w zachodniej części obszaru, gdzie zlokalizowana jest głównie zabudowa rekreacji indywidualnej występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, wytworzone z piasków słabo gliniastych pylastych zalegających na piaskach luźnych. W centralnej, użytkowanej rolniczo części opracowania występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, wytworzone z piasków słabogliniastych pylastych zalegających na piaskach luźnych, zaliczane zgodnie z klasyfikacją rolniczej przydatności gleb, do 7 kompleksu żytniego (żytnio-ziemniaczanego) najslabszego. Wschodnią, zainwestowaną zabudową letniskową część obszaru pokrywają również gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, wytworzone z piasków słabogliniastych zalegających na piaskach luźnych i glebach pyłowych lekkich i średnich (pyłach zwykłych). Pod względem przynależności gleb do poszczególnych klas bonitacyjnych, na analizowanym obszarze występują gleby klasy VI (Ryc.11).

ORIENTACYJNA GRANICA ANALIZOWANEGO OBSZARU

Ryc. 11. Fragment mapy glebowo-rolniczej obejmujący **obszar 3**
(źródło: <http://mapy.infoteren.pl/glebowe/>)

W granicach wszystkich trzech analizowanych obszarów występują fragmenty terenów użytkowanych rolniczo, w wyniku czego utraciły one swoje naturalne właściwości fizyczne i chemiczne. W obrębie terenów użytkowanych rolniczo gleby charakteryzują się przemieszczaniem wierzchnich warstw profilu glebowego, następującym w wyniku przeprowadzania szeregu zabiegów agrotechnicznych (np. głęboka orka) oraz zmianami w składzie chemicznym (stosowanie nawozów azotowych, fosforowych). W przypadku jednak stosowania kodeksu dobrej praktyki rolniczej, możliwe jest ograniczenie skali zmian właściwości gleb, wynikająca z ich rolniczego użytkowania.

Na terenach, na których powstała zabudowa (głównie zabudowa rekreacji indywidualnej oraz mniej liczna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa) a także szlaki komunikacji samochodowej występują gleby antropogeniczne, które uległy silnym przekształceniom na skutek działalności człowieka i nie wykształciły profilu glebowego. Naturalna gleba nie spełnia wymogów technicznych, jakie są wymagane przy tego typu inwestycjach, w związku z czym w celu uzyskania odpowiednich właściwości gruntu dokonuje się przemieszczenia mas ziemnych, utwardzenia oraz wzbogacenia podłoża o materiały mineralne takie jak: piasek, żwir, cement i inne. Działania te doprowadzają do utraty naturalnych właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleb.

2.6. Warunki wodne

Wszystkie trzy analizowane obszary objęte projektami planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży, Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży oraz Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Skrzynki, pod względem hydrograficznym położone są w dorzeczu Wisły, w zlewni II rzędu rzeki Rakutówki.

Pomimo bezpośredniego sąsiedztwa jezior Goreńskiego oraz Skrzynki, wody powierzchniowe reprezentowane są tu jedynie przez stawy i mokradła zlokalizowane w granicach **obszaru 1**.

W bezpośrednim sąsiedztwie wszystkich trzech analizowanych obszarów zlokalizowane są jeziora Goreńskie oraz Skrzyneckie, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Charakterystyka jezior Goreńskiego i Skrzyneckiego (źródło: <http://www.wios.bydgoszcz.pl>)

Nazwa jeziora	Powierzchnia [ha]	Objętość [tys. m ³]	Głębokość maksymalna [m]	Głębokość średnia [m]	Długość linii brzegowej [m]	Uwagi
Goreńskie	55,8	1672,0	6,1	3,0	4900,0	25% linii brzegowej pokrywają wydmy porośnięte borem, natomiast ok. 30% jeziora zarasta, jezioro jest użytkowane rekreacyjnie. Z uwagi na położenie w granicach Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego wprowadzono tu formę ochrony - strefę ciszy
Skrzyneckie	26,8	1542,2	10,5	5,8	-	Brzegi jeziora są wysokie i piaszczyste, w większości porośnięte borem (70%), jezioro jest intensywnie użytkowane rekreacyjnie. Z uwagi na położenie w granicach Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego wprowadzono tu formę ochrony - strefę ciszy

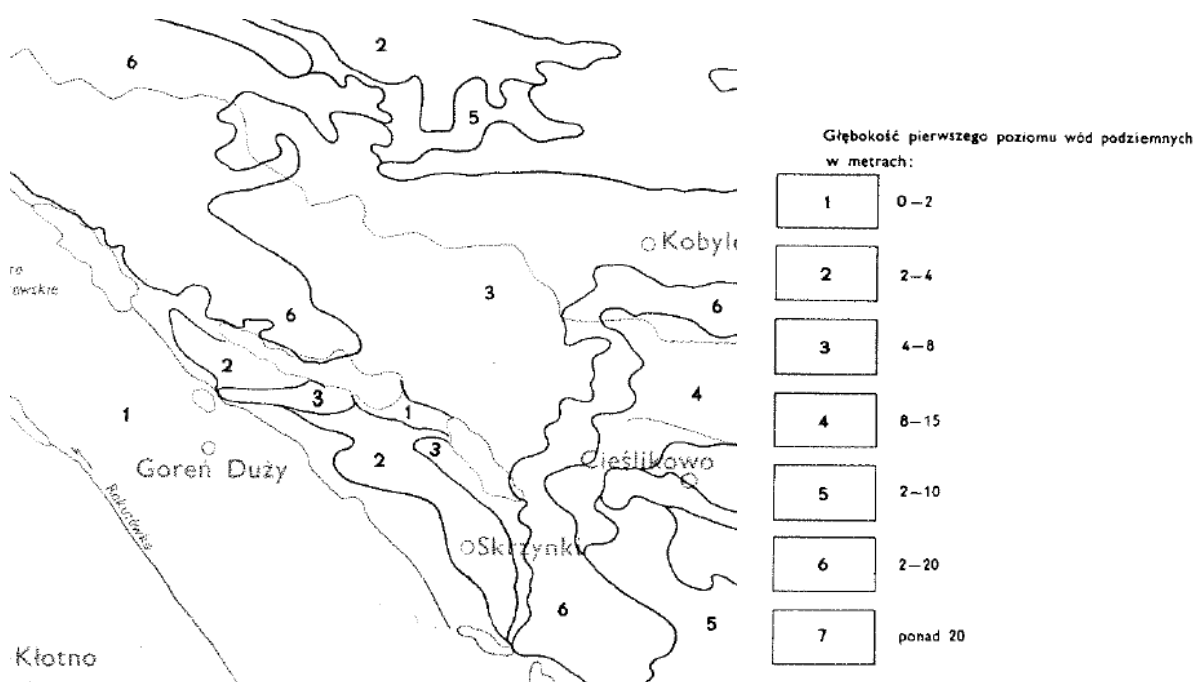
Obszary 1 oraz **obszar 2**, a także północna i północno-wschodnia część **obszaru 3** położone są w zasięgu jednolitej części wód jeziornych (JCWP) Goreńskie (kod PLLW2005), która w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”⁸ określona została jako naturalna część wód, (jezioro o wysokiej zawartości wapnia i małym wpływie zlewni), o dobrym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Pozostały fragment

⁸ Monitor Polski Nr 49 z 2016 r., poz. 1911

obszaru 3 znajduje się natomiast w zasięgu zlewni jednolitej części wód jeziornych (JCWP) Rakutowka do Olszewi z jez. Rakutowskim Wielkim (kod PLRW200023278888), która w tym samym dokumencie określona została jako naturalna część wód (potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych), o złym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie hydrogeologicznej⁹, wszystkie trzy analizowane obszary należą do jednostki hydrogeologicznej 6aQIII/Tr/Cr. Czwartorzędowe piętro wodonośne reprezentuje jedna plejstoceńska warstwa piasków różnej granulacji, wypełniających kopalną dolinę. Miąższość piasków wodonośnych wynosi od 15 m na obrzeżach jednostki do 40 m w centrum pradoliny i 70 m w zagłębieniach rynien erozyjnych. Występowanie swobodnego zwierciadła wody stwierdzono na głębokości od 1 m w północnej i południowo-zachodniej części jednostki do ok. 10 m w centrum oraz sporadycznie do 20 – 30m w obrębie wzgórz wydmy. Rzędne zwierciadła wody mają wartość od 60 m n.p.m. na północy do ok. 75 na południu. Jako poziomy użytkowe wydzielono w obrębie tej jednostki także piętro trzeciorzędowe i kredowe, jednak nie zostały one dotychczas dokładnie rozpoznane.

Jak wynika z poniższego szkicu hydrogeologicznego (Ryc. 12) w północnej części **obszaru 1** głębokość pierwszego poziomu wód podziemnych wynosi od 0 do 2 m, natomiast w pozostałej części od 2 do 4 m. W granicach **obszaru 2** pierwszy poziom wód podziemnych występuje na głębokości od 4 do 8 m, natomiast na **obszarze 3** – od 2 do 4 m.

Ryc. 12. Szkic hydrogeologiczny – głębokość pierwszego poziomu wód podziemnych
(źródło - Objasnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski, ark. Dobrzyń N34-123B 1:50000)

Jak już wcześniej wspomniano w niniejszym opracowaniu, wszystkie trzy analizowane obszary położone są w zasięgu obszaru Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) 220 Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek - Płock), którego charakterystykę przedstawia poniższa tabela.

⁹ Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 443-Dobrzyń, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 1997 r.

Tabela 2. Charakterystyka Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 220 – Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek - Płock)

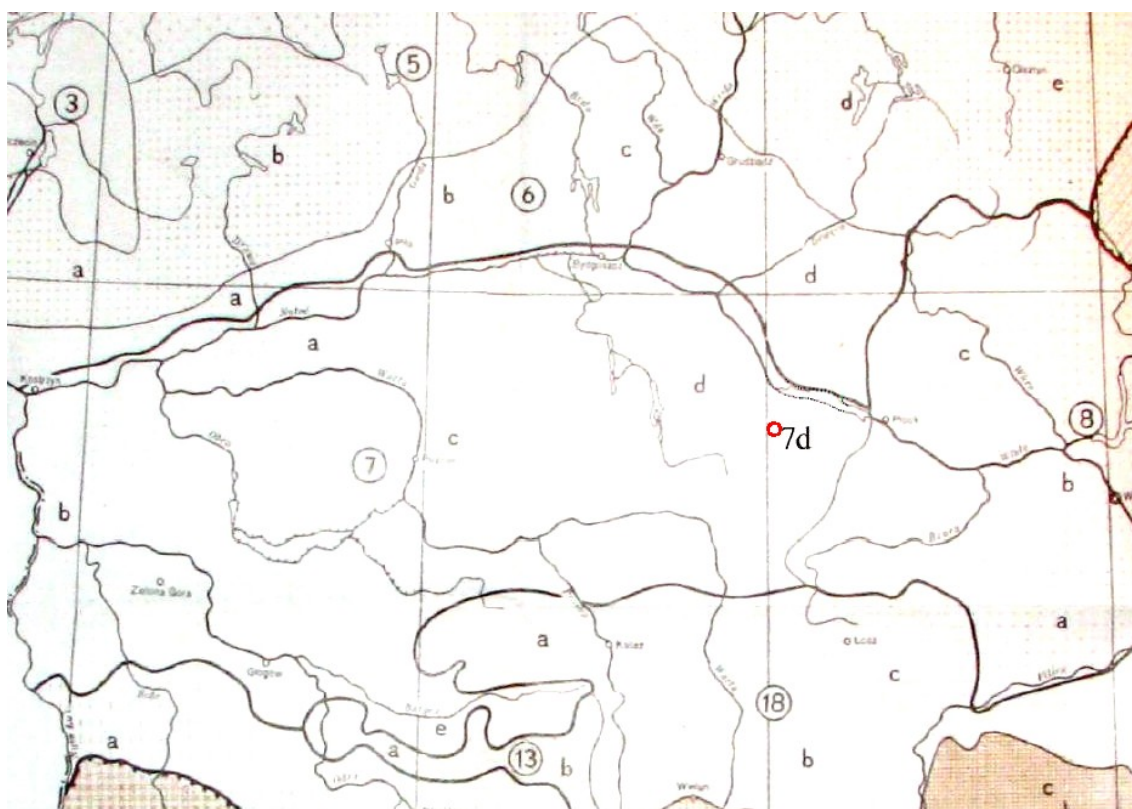
GZWP	Nazwa zbiornika	Powierzchnia [km ²]	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość ujęcia [m]	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys.m ³ /d]
220	Pradolina rzeki Środkowa Wisła	777	Qp – utwory czwartorzędu w pradolinach	porowy	60	-

Na terenie analizowanych **obszarów 1 i 3** (w miejscowości Skrzynki) zlokalizowane jest jedno z dwóch gminnych ujęć wód podziemnych trzeciorzędowych. Dla stref ochrony ujęcia wód (bezpośredniej, pośredniej wewnętrznej – o promieniu 35 m od studni, i pośredniej zewnętrznej – o promieniu 1895 m od studni) obowiązują ustalenia zawarte w przepisach odrębnych.

2.7. Szata roślinna

Naturalne zbiorowiska roślinne gminy Baruchowo, a tym samym wszystkich trzech analizowanych obszarów, wykształciły się stopniowo w okresie późnego glacjału ostatniego zlodowacenia i w holocenie.

Według geobotanicznego podziału Polski (Szafer, Zarzycki 1972) gmina Baruchowo położona jest w granicach Państwa Holarktydy, Obszaru Eurosyberyjskiego, Prowincji Niżowo-Wyżynno-Środkowoeuropejskiej, Działu Bałtyckiego (A), Pododdziału: Pas Wielkich Dolin (A2), Krainy Wielkopolsko-Kujawskiej (7), Okręgu Kujawskim (7d).

ORIENTACYJNA LOKALIZACJA WSZYSTKICH TRZECH ANALIZOWANYCH OBSZARÓW

Ryc. 13. Orientacyjna lokalizacja analizowanych obszarów na tle mapy podziału geobotanicznego Polski wg. Szaflera i Zarzyckiego
(źródło: Szafler W., Zarzycki K., Szata roślinna Polski tom 1,2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1972)

Zmiany, jakie nastąpiły w obrębie wszystkich trzech analizowanych obszarów w ostatnim kilkudziesięcioleciu, polegające najpierw na rozwoju działalności rolniczej, a w ostatnich latach na stałym rozwoju terenów zabudowanych (głównie zabudowy rekreacyjno-lotniskowej oraz mniej licznej zabudowy zagrodowej w obrębie gospodarstw rolnych), doprowadziły do znaczącego przekształcenia naturalnej szaty roślinnej i zaniku występujących tu pierwotnie zbiorowisk roślinnych.

Z uwagi na bardzo atrakcyjne turystycznie położenie wszystkich trzech analizowanych obszarów – w bezpośrednim sąsiedztwie jezior Goreńskiego i Skrzyneckiego, znaczna część tych terenów zagospodarowana jest zabudową lotniskową, której towarzyszy zieleń wysoka o charakterze leśno-parkowym. W występujących tu zadrzewieniach zdecydowanie dominuje sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), której towarzyszą mniej liczne gatunki, takie jak: brzozy brodawkowate (*Betula pendula*), lipy drobnolistne (*Tilia cordata*), dęby szypułkowe (*Quercus robur*), jesiony wyniosłe (*Fraxinus excelsior*), robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*), klony pospolite (*Acer platanoides*), świerki zwyczajne (*Picea abies*), jałowce pospolite (*Juniperus communis*), krzewy bzu czarnego (*Sambucus nigra*) i czerechy (*Prunus padus*), a także krzewy ozdobne, byliny i pnącza.

Jak wspomniano wcześniej, w obrębie wszystkich trzech analizowanych obszarów, dla których przystąpiono do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, występują grunty użytkowane rolniczo (pola uprawne). W związku z powyższym występują tu licznie gatunki roślin uprawnych, którym towarzyszą spontanicznie wnikające w uprawy polowe pospolite chwasty. W towarzystwie roślin uprawnych występują m.in. mak polny (*Papaver rhoeas*) oraz chaber bławatek (*Centaurea cyanus*). Uprawom tym towarzyszą również rośliny zielne, porastające między, obrzeża dróg polnych czy inne, nieużytkowane tereny. Roślinność, reprezentowana głównie przez gatunki pospolite występujące na obszarze całej gminy, takie jak: cykoria podróżnik (*Cichorium intybus*), dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*), przytulia czepna (*Galium aparine*) i właściwa (*G. verum*), rumianek bezpromieniowy (*Chamomilla suaveolens*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), rdest ptasi (*Polygonum aviculare*), wilczomlec sosnka (*Euphorbia cyparissias*), gwiazdnica pospolita (*Stellaria media*), bniec biały (*Silene alba*) i fiołek polny (*Viola arvensis*).

W sąsiedztwie dróg oraz na terenach niezagospodarowanych występują zbiorowiska ruderalne, złożone z takich gatunków jak: życica trwała (*Lolium perenne*), babka zwyczajna (*Plantago major*) i lancetowata (*P. lanceolata*), wiechlina roczna (*Poa annua*), perz właściwy (*Elymus repens*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*), sałata kompasowa (*Lactuca serriola*), starzec zwyczajny (*Senecio vulgaris*), żóltlica drobnokwiatowa (*Glinisoga parviflora*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), skrzyp polny (*Equisetum arvense*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*) oraz tasznik pospolity (*Capsella bursa-pastoris*).

Na szatę roślinną przedmiotowych trzech obszarów składa się także zieleń urządzona w otoczeniu budynków mieszkalnych jednorodzinnych i gospodarczych w obrębie gospodarstw rolnych. Zieleń ta składa się w większości z gatunków roślin ozdobnych, często obcych rodzimej florze. Poza chętnie sadzonymi, różnorodnymi odmianami gatunków roślin iglastych i liściastych, w tym również owocowych, w ich obrębie występują także różne gatunki bylin, roślin jednorocznych, jak również rośliny trawiaste. Tak więc, spotkać tu można: żywotniki zachodnie (*Thuja occidentalis*), orzechy włoskie (*Juglans regia*), grusze (*Pyrus sp.*), jabłonie (*Malus sp.*), wiśnie pospolite (*Cerasus vulgaris*), śliwy mirabelki (*Prunus domestica*), sosny zwyczajne (*Pinus sylvestris*), świerki zwyczajne (*Picea abies*), jałowce pospolite (*Juniperus communis*), forsycje (*Forsythia sp.*), ligustr pospolite (*Ligustrum vulgare*), tawuły (*Spiraea sp.*), magnolie (*Magnolia sp.*), róże (*Rosa sp.*), lilaki pospolite (*Syringa vulgaris*). Elewacje budynków niekiedy porasta bluszcz zwyczajny (*Hedera helix*) czy winobluszcz pięciolistkowy (*Parthenocissus quinquefolia*).

Ważnym elementem lokalnej szaty roślinnej jest również roślinność wysoka (grupy zadrzewień śródpolnych) występująca na terenach użytkowanych rolniczo, a także niewielkie tereny lasów (prywatnych) zlokalizowane w granicach **obszarów 1, 2 i 3**.

Charakteryzując szatę roślinną analizowanych obszarów, należy wspomnieć, iż wszystkie one położone są w granicach Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, w obrębie którego występuje wiele cennych lub rzadkich gatunków roślin, podlegających ochronie. W trakcie przeprowadzonej wizji terenowej (na potrzeby niniejszego opracowania) napotkano kilka stanowisk kocanek piaskowych (*Helichrysum arenarium*) podlegających częściowej ochronie gatunkowej na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin¹⁰ (Ryc.14). Nie wyklucza się także obecności w granicach analizowanych obszarów innych gatunków chronionych roślin i grzybów.

Ryc. 14. Kocanki piaskowe (*Helichrysum arenarium*) zinwentaryzowane w granicach **obszaru 3**
(źródło: Fotografia własna)

Ponadto, w granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży (**obszar 2**) zlokalizowany jest podlegający ochronie prawnej pomnik przyrody – drzewo iglaste z gatunku jałowiec pospolity (*Juniperus communis*), o wysokości 8 m i pierśnicy 38 cm. Ww. pomnik przyrody został ustanowiony na mocy orzeczenia nr 1 Wojewody Włocławskiego z dnia 6 stycznia 1981 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody¹¹.

Na szczególną uwagę zasługuje również cenna krajobrazowo, okazałych rozmiarów lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), zlokalizowana w granicach **obszaru 2** (Ryc.15).

¹⁰ Dz. U z 2014 r. poz. 1409

¹¹ Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Włocławku z 02.03.1981 r., nr 1, poz. 17

Ryc. 15. Lokalizacja cennego krajobrazowo drzewa (w granicach **obszaru 2**)
(źródło: ortofotomapa ze strony www.geoportal.gov.pl)

2.8. Świat zwierzęcy

Dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania analizowanych obszarów (znaczny udział użytków rolnych) spowodował, iż lokalna fauna nie charakteryzuje się wyjątkową różnorodnością gatunkową. Występują tu przede wszystkim gatunki zwierząt pospolicie występujące na obszarach użytkowanych rolniczo (gatunki będące szkodnikami upraw, np. owady żerujące na roślinach uprawnych czy gryzonie, których działalność powoduje duże szkody) oraz przystosowane do bytowania blisko siedzib ludzkich.

Tereny zieleni ogrodowej oraz w otoczeniu zabudowy rekreacyjnej (letniskowej) i nieużytków są siedliskiem szczególnie atrakcyjnym dla owadów. Na obszarach zielonych, porośniętych różnymi trawami, spotkać można pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), nadrzewka długoskrzydłego (*Meconema thalassium*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*) oraz biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*). Kwitnące drzewa i krzewy owocowe przyciągają przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), m.in. trzmiele (*Bombus*), spełniających istotną rolę w zapylaniu roślin. Większe bogactwo gatunków owadów, szczególnie motyli z gatunków takich jak bielinek kapustnik (*Pieris brassicae*) czy rusałka pawik (*Inachis io*), towarzyszy fragmentom porośniętym przez kwitnące rośliny uprawne i zielne oraz krzewy ozdobne, które są źródłem pokarmu dla owadów zapylających.

Lokalną bioróżnorodność wzbogacają gatunki zwierząt występujących w pobliżu zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych – jezior Goreńskiego i Skrzyneckiego, preferujące siedliska wodne i podmokłe – w tym szczególnie płazy, które mogą migrować również na analizowane obszary projektów planów.

Nie wyklucza się również występowania przedstawicieli krajowych gatunków gadów, jednakże ich obecność również nie została potwierdzona w sposób jednoznaczny na podstawie obserwacji dokonanych w trakcie przeprowadzonej wizji terenowej, jak również w wyniku analizy źródeł literaturowych.

Ptaki występujące w granicach analizowanych obszarów należą do gatunków gniazdujących i żerujących na różnego typu siedliskach. Na terenach leśnych, na skrajach lasów oraz w miejscach gdzie występują większe skupiska drzew, spotkać można dzięcioła dużego (*Dryocopus minor*) i średniego (*Dryocopus medius*), kowalika (*Sitta europaea*),

mazurka (*Passer montanus*), kilka gatunków sikor (*Parus*) oraz szpaka (*Sturnus vulgaris*). Występuje tu także grzywacz (*Columba palumbus*), sójka (*Garrulus glandarius*) oraz kukułka (*Cuculus canorus*). Licznie występują także przedstawiciele ptaków związanych z terenami otwartymi. Można tu zaobserwować skowronka (*Alauda arvensis*), świergotka łąkowego (*Anthus pratensis*), trznadla (*Emberiza citrinella*), pliszkę siwą (*Motacilla alba*), cierniówkę (*Sylvia communis*) czy łożówkę (*Acrocephalus palustris*), a w obrębie śródpolnych zadrzewień bażanta (*Phasianus colchicus*). Spotkać tu można również: kosa (*Turdus merula*), srokę (*Pica pica*), wróbla zwyczajnego (*Passer domesticus*), kawkę (*Corvus monedula*), bogatkę (*Parus major*), sierpówkę (*Streptopelia decaocto*), kapturkę (*Sylvia atricapilla*) oraz sójkę (*Garrulus glandarius*).

Analizowane obszary charakteryzują się dość dużym bogactwem przedstawicieli ssaków. Do ssaków owadożernych, spotykanych na tych terenach, należy kret (*Talpa europaea*) oraz ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*). Gryzonie reprezentowane są przez wiewiórkę pospolitą (*Sciurus vulgaris*), nornika (*Microtus*), mysz domową (*Mus musculus*), mysz polną (*Apodemus agrarius*), mysz leśną (*Apodemus flavicollis*), szczura wędrownego (*Rattus norvegicus*), (*Crocidura suaveolens*), czy jeża (*Erinaceus europeus*). Z uwagi na obecność w granicach analizowanych obszarów zadrzewionych oraz bezpośrednie sąsiedztwo dużych kompleksów leśnych spotkać tu można przedstawicieli większych ssaków takich jak: sarna (*Capreolus capreolus*) czy dzik (*Sus scrofa*). Częstym gościem na tych terenach jest również zając szarak (*Lepus europaeus*) oraz lis (*Vulpes vulpes*).

2.9. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar gminy Baruchowo należy do Regionu Środkowopolskiego.

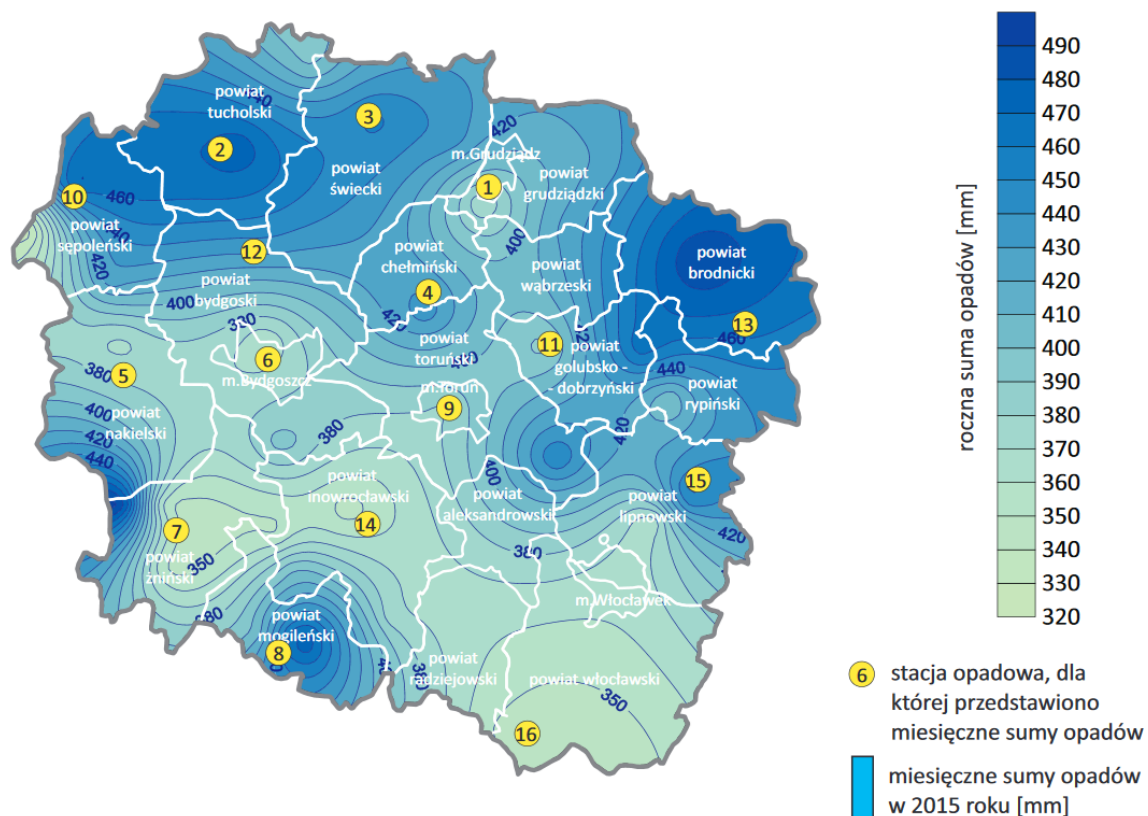
Panujący tu klimat ma cechy przejściowe, związane z oddziaływaniem oceanicznych i kontynentalnych mas powietrza.

Kotlinę Płocką cechuje specyficzny mezoklimat dolin wielkich rzek, charakteryzujący się: zwiększonym w stosunku do terenów otaczających, parowaniem, niższą średnią minimalną temperaturą powietrza, dłuższym czasem zalegania pokrywy śnieżnej, dominującym kierunkiem wiatrów wzdłuż osi doliny i dobową aktywnością konwekcyjną.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 9,2 °C. Średnie wieloletnie temperatury miesiąca najcieplejszego i najzimniejszego wahają się odpowiednio dla lipca od 18, 4 °C do 18,6 °C oraz stycznia/lutego od – 2,0 °C do – 2,4 °C. Okres wegetacyjny trwa średnio 210-220 dni w roku.

Średni roczny opad atmosferyczny nie przekracza wartości 500 mm. Maksymalne sumy opadów przypadają na miesiąc czerwiec (270 mm) a najniższe w styczniu i lutym (40 mm).

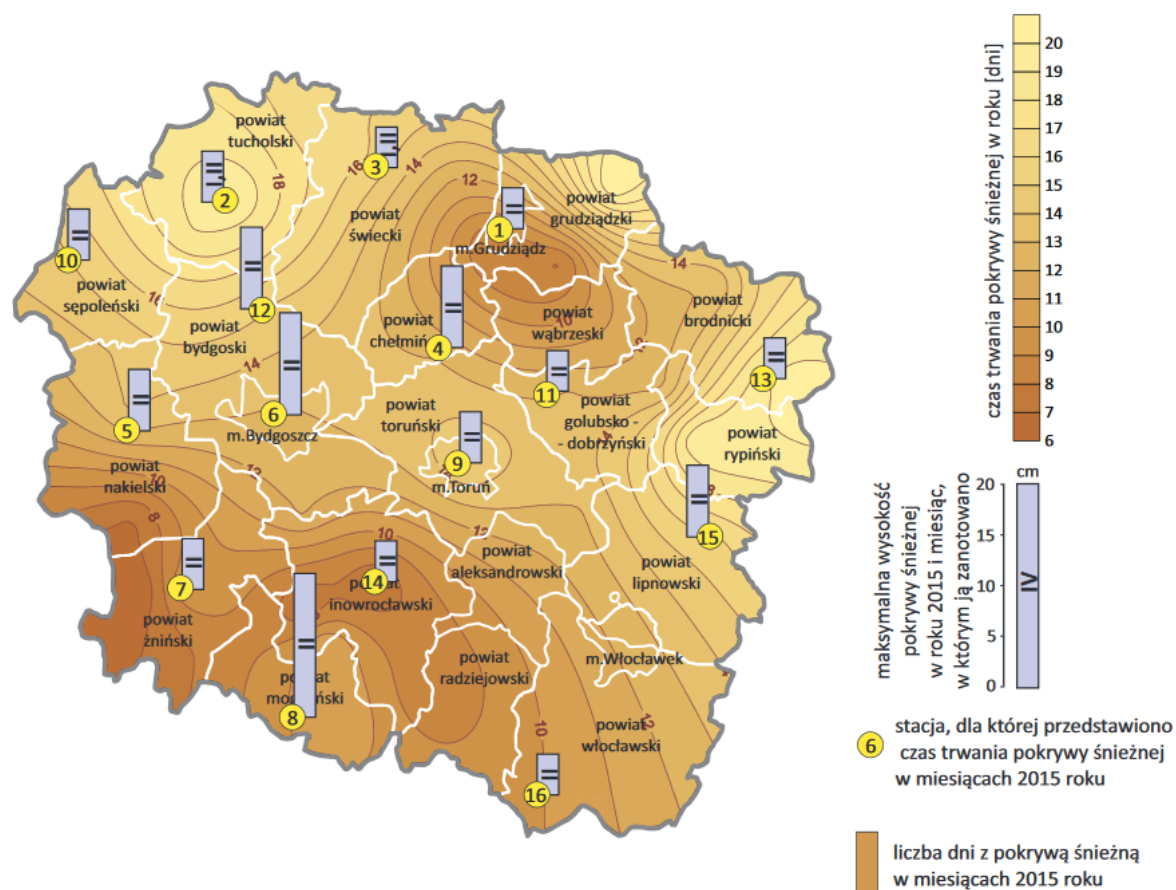
Długość zalegania pokrywy śnieżnej na obszarze powiatu włocławskiego wynosiła w 2015 roku ok 14 dni.

Ryc. 16. Suma roczna opadów atmosferycznych w województwie kujawsko-pomorskim w 2015 r.
(źródło: Raport o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskiego w 2015 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy; Bydgoszcz 2016; <http://www.wios.bydgoszcz.pl>)

Średnia roczna liczba dni pogodnych wynosi 53, natomiast dni pochmurnych – 123. Średnie dzienne nasłonecznienie waha się od 0,8 h w grudniu do 7,4 h w miesiącu czerwcu.

Jeśli chodzi o wiatry, to przeważają te z kierunku zachodniego (ok. 19% ogólnej liczby przypadków), południowo-zachodniego (ok. 12%) i północno-zachodniego (ok. 10%). Wiatry te stanowią 45% wszystkich wiatrów. Największe prędkości występują w okresie zimowym, najmniejsze w sierpniu i wrześniu, natomiast czas ciszy stanowi ok. 12%. Częstotliwość poszczególnych kierunków wiatrów jest zmienna w cyklu rocznym. Wiatry z zachodu występują najczęściej jesienią i najrzadziej wiosną. Wiatry z kierunku wschodniego najczęściej wieją wiosną i zimą, natomiast najrzadziej latem. Wiatry południowe częściej wieją jesienią i zimą, a wiatry północne – latem i wiosną. Wiatry zachodnie zawsze przynoszą powietrze wilgotne pochodzenia atlantyckiego (w zimie ciepłe, powodujące odwilże, a w lecie chłodne). Towarzyszy im pogoda pochmurna, z opadami deszczu lub mżawki i często mglista. Odpowiadają one za większą część opadów atmosferycznych. Wiatry wschodnie zazwyczaj wiążą się z układami wysokiego lub podwyższonego ciśnienia, przynosząc powietrze dość suche, w zimie mroźne, latem i wczesną jesienią bardzo ciepłe.

Ryc. 17. Długość zalegania pokrywy śnieżnej w województwie kujawsko-pomorskim w 2015 r.
(źródło: Raport o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskiego w 2015 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy; Bydgoszcz 2016; <http://www.wios.bydgoszcz.pl>)

Analizowane obszary objęte granicami projektów planów miejscowych wyróżnia swoisty mikroklimat. Przyczyną występowania nieco odmiennych warunków klimatycznych jest przede wszystkim obecność w bezpośrednim sąsiedztwie jezior Goreńskiego i Skrzyneckiego, co sprzyja zwiększeniu częstotliwości występowania zjawiska inwersji termicznej, a także niekorzystnych zjawisk klimatycznych w postaci częstszych zamgleń i wyższej wilgotności powietrza. Z uwagi na brak danych meteorologicznych, pochodzących z posterunków zlokalizowanych w pobliżu analizowanych terenów, nie było możliwe szczegółowe określenie mikroklimatu, jakim charakteryzują się analizowane obszary projektów planów. Pozytywny wpływ na lokalny mikroklimat ma natomiast obecność dużych terenów leśnych (stanowiących znaczną część obszaru Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego), wpływających modyfikująco i korzystnie na rozkład wilgotności i temperatury. Zieleń wysoka stanowi także naturalną barierę dla przemieszczających się mas powietrza i jednocześnie hamuje prędkość wiatru.

2.10. Dziedzictwo kulturowe

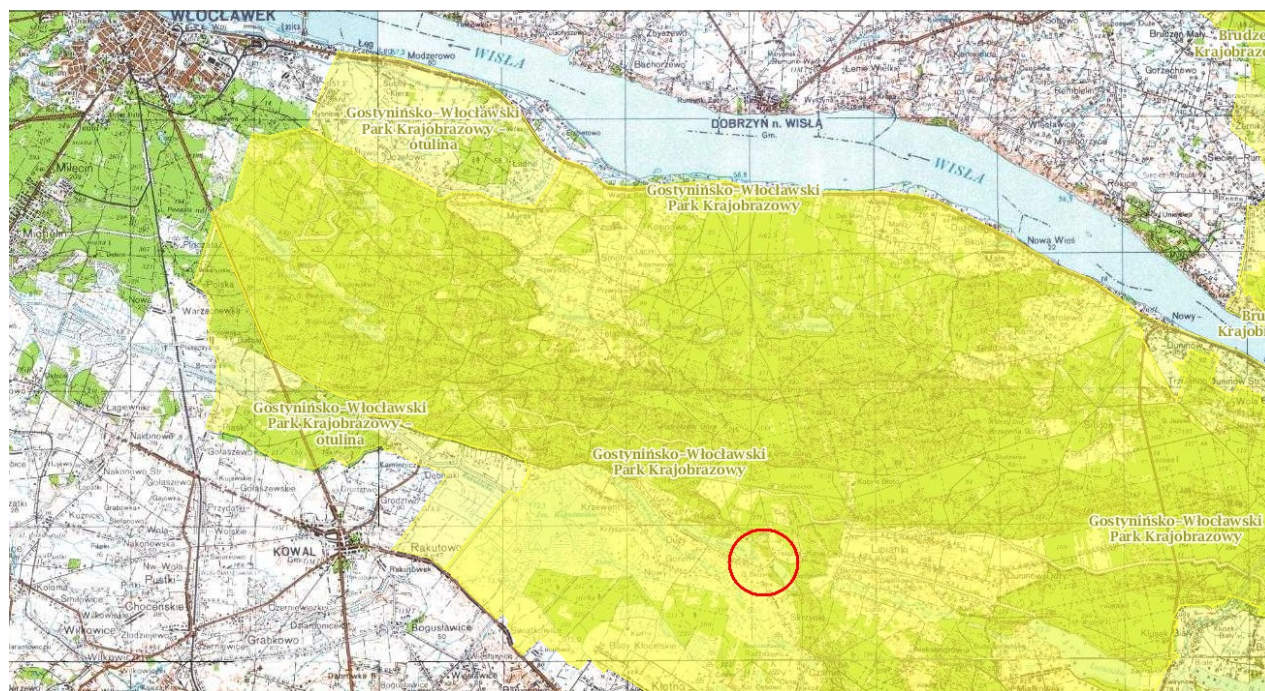
Na żadnym z trzech analizowanych obszarów, dla których przystąpiono do sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie występują zabytki w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

W granicach obszaru projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży (**obszar 1**) zlokalizowany jest

natomiast zabytek archeologiczny – stanowisko archeologiczne ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, oznaczone symbolem AZP nr 50-50 – nr 1 w m. Goreń Duży.

2.11. Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Wszystkie trzy analizowane obszary, dla których przystąpiono do opracowywania projektów planów miejscowych położone są w granicach Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego (Ryc.18).

ORIENTACYJNA LOKALIZACJA WSZYSTKICH TRZECH ANALIZOWANYCH OBSZARÓW

Ryc. 18. Lokalizacja wszystkich trzech analizowanych terenów projektów planów na tle obszaru Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego
(źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy został utworzony w 1979 r. na mocy uchwały nr XIX/70/79 Wojewódzkich Rad Narodowych w Płocku i Włocławku z dnia 5 kwietnia 1979 r. w sprawie utworzenia *Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego*¹², jako szósty park w Polsce, o powierzchni niemal 39 tys. Ha. Jest ważnym elementem naturalnego korytarza ekologicznego łączącego Kampinoski Park Narodowy z Puszcą Bydgoską i dalej - z Borami Tucholskimi. O atrakcyjności tego terenu decydują wyjątkowe walory krajobrazowe i wartości przyrodnicze. Najważniejszymi elementami środowiska przyrodniczego wpływającymi na atrakcyjność turystyczną Parku są: sieć wodna, szata leśna i rzeźba terenu - występuje tu jeden z największych w Polsce kompleks wydm śródlądowych.

W części położonej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego GWPK powołany został dla ochrony części obszaru Pojezierza Gostynińskiego ze względu na występujące rzadkie i chronione gatunki grzybów, roślin i zwierząt oraz ich siedliska bytowania, a także dla ochrony kultury materialnej regionu, popularyzację i promocję walorów przyrodniczych, historycznych Kujaw i Mazowsza. W części położonej na terenie województwa mazowieckiego ustala się następujące szczególne cele ochrony Parku na terenie województwa mazowieckiego:

- 1) cele ochrony wartości przyrodniczych:

¹² Dz.Urz. Wojewódzkiej Rady Narodowej we Włocławku Nr 4, poz. 22 z 2 maja 1979 r.

- zachowanie bogactwa ekosystemów leśnych i nieleśnych, w tym głównie jeziornych i bagiennych,
 - zachowanie różnorodności biologicznej terenu, funkcji ostożowych, wewnętrznych i zewnętrznych powiązań ekologicznych;
- 2) cele ochrony wartości historycznych i kulturowych:
- zachowanie obiektów zabytkowych i miejsc upamiętniających historię terenu,
 - zachowanie wartości kulturowych jednostek osadniczych, zwłaszcza starego budownictwa o cechach regionalnych;
- 3) cele ochrony walorów krajobrazowych:
- zachowanie krajobrazu połodowcowego z urozmaiconą rzeźbą terenu, z licznymi jeziorami i terenami bagiennymi,
 - zachowanie rozległych kompleksów leśnych.

Na terenie Parku znajduje się ponad 40 jezior, wśród których unikatowe w skali światowej jest jezioro Gościąg, z charakterystycznym uwarstwieniem osadów dennych (13 tysięcy par lamin osadów, rejestrujących 13 tysięcy lat historii zbiornika). Natomiast jezioro Rakutowskie wraz z otaczającymi podmokłościami objęto ochroną w postaci obszarów Natura 2000.

Ponad 60% powierzchni Parku zajmują lasy, wśród których dominują bory sosnowe i bory mieszane. Szacuje się, że w granicach Parku występuje około 800 gatunków roślin naczyniowych, spośród których około 180 to gatunki rzadkie w skali regionu, a około 50 objętych jest ochroną prawną (m.in. widłak goździsty, lilia złotogłów, sasanka łąkowa, naparstnica zwyczajna, storczyk szerokolistny).

Wśród fauny Parku najcenniejszą grupę stanowią ptaki, a zwłaszcza gatunki wodno-błotne. Występują tu m.in. umieszczone w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt: bocian czarny, bąk, kulik wielki, żuraw, batalion, błotniak łąkowy i zbożowy, krwawodziób i derkacz. Na terenie GWPK funkcjonuje Ośrodek Rehabilitacji i Hodowli Ptaków, w którym prowadzi się leczenie i rehabilitację ptaków, głównie drapieżnych. Dzięki pracy Ośrodka przyrodzie przywrócono około 2000 osobników, wśród których były m.in. gadożery, orły bieliki, rybołowcy, kilka gatunków sów, błotniaki, myszołowy.

W 1991 roku w GWPK przeprowadzono pierwszą w Europie Środkowo-Wschodniej reintrodukcję sokoła wędrownego, kontynuowaną do dzisiaj. W 1999 roku zaobserwowano, że pary sokołów wyprowadziły młode ptaki z gniazd w Toruniu (komin "Elany") i we Włocławku (komin Zakładów Azotowych "Anwil"). W 1981 roku rozpoczęto też udaną reintrodukcję bobra europejskiego. Na terenie Parku obserwuje się ostatnio rysia; reintrodukowany w Kampinoskim Parku Narodowym, wykorzystując korytarz ekologiczny doliny Wisły, dotarł do rejonu GWPK.

W granicach Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny dotychczas powołano 14 rezerwatów przyrody: Jezioro Rakutowskie, Olszyny Rakutowskie, Jazy, Wójtowski Grąd, Gościąg, Jastrząbek, Kresy, Komory, Lucień, Lubaty, Łąck, Dąbrowa Łącka, Korzeń, Jezioro Drzewno.

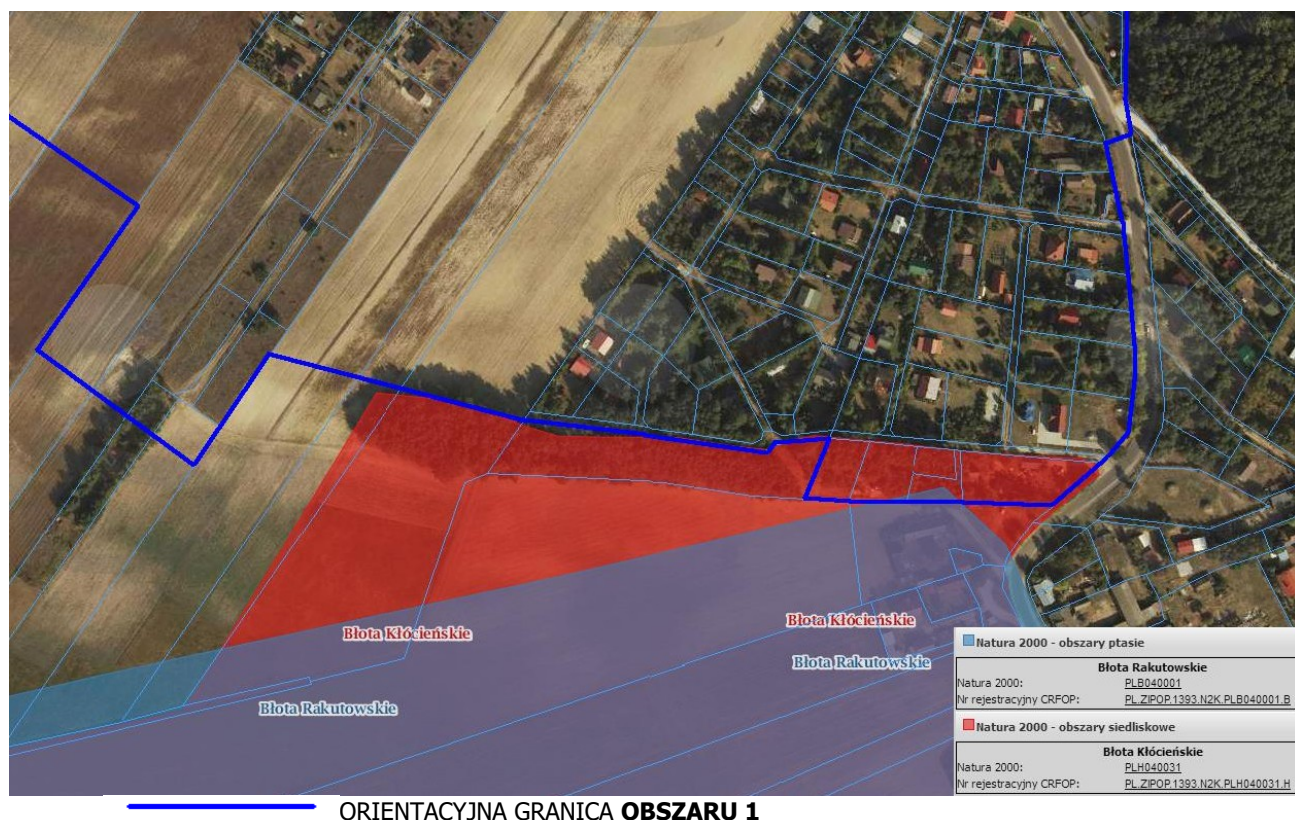
Na terenie GWPK istnieje 117 pomników przyrody, obejmujących 222 drzewa a w tym 4 aleje., Pomniki przyrody tworzy 15 gatunków, w tym 3 gatunki aklimatyzowane – świerk sitkajski, platan klonolistny, kasztanowiec zwyczajny. Spośród gatunków drzew rodzimych największy udział mają lipa drobnolistna i dąb szypułkowy, ponadto występują tu też sosna zwyczajna, jałowiec zwyczajny, dąb bezszypułkowy, buk, olsza czarna, klon pospolity i inne. Rozmieszczenie pomników na terenie Parku nie jest równomierne. Najwięcej drzew pomnikowych znajduje się na terenach leśnych i w obrębie zabudowań gospodarskich. Zabytkowe aleje usytuowane są przy drogach publicznych i w zabytkowych parkach podworskich.

W granicach Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego zostało powołanych pięć obszarów Natura 2000:

- Obszary Specjalne Ochrony Ptaków: Błota Rakutowskie (PLB 040001) oraz Żwirownia (Skoki PLB 04005),
- Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Uroczyska Łąckie (PLH140021), Błota Kłócieńskie (PLH040031), i Dolina Skrwy Lewej (PLH140051).

Dla Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego brak jest obowiązującego planu ochrony, jednakże przygotowany został jego projekt.

Niewielki, południowo-wschodni fragment obszaru projektu planu miejscowego Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży (**obszar 1**) znajduje się w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Błota Kłócieńskie (PLH040031) oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Błota Rakutowskie (PLB 040001) (Ryc.19).

Ryc. 19. ORIENTACYJNA GRANICA **OBSZARU 1**
 Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w latach 2000-2004
 (źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Błota Kłócieńskie PLH040031 (pow. 3 889,3 ha)
 - obszar obejmuje tzw. Nieckę Kłócieńską i jest ograniczony od północy przez pola wydymowe a od południa przez wysoczyznę morenową. Niecka w większości wypełniona jest osadami organicznymi. Teren jest płaski i okresowo podmokły jednak znaczna jego część została w przeszłości zmeliorowana i jest użytkowana rolniczo. W centralnej części obszaru znajduje się unikatowe jezioro Rakutowskie, pochodzenia wytopiskowego. Wokół jeziora rozciągają się ekstensywnie użytkowane łąki i pastwiska, w tym znaczne powierzchnie łąk trzęślicowych z wieloma charakterystycznymi gatunkami: goździk pyszny, goryczka wąskolistna, goryczuszka gorzkawa, selernica żyłkowana, groszek błotny, storczyk kukawka i fiołek mokradłowy. Na południe od Jeziora Rakutowskiego rozciąga się kompleks leśny, gdzie utworzony został rezerwat "Olszyny Rakutowskie" (pow. 174,62 ha). Walory przyrodnicze obszaru Błota Kłócieńskie należy ocenić wysoko zarówno w skali regionalnej,

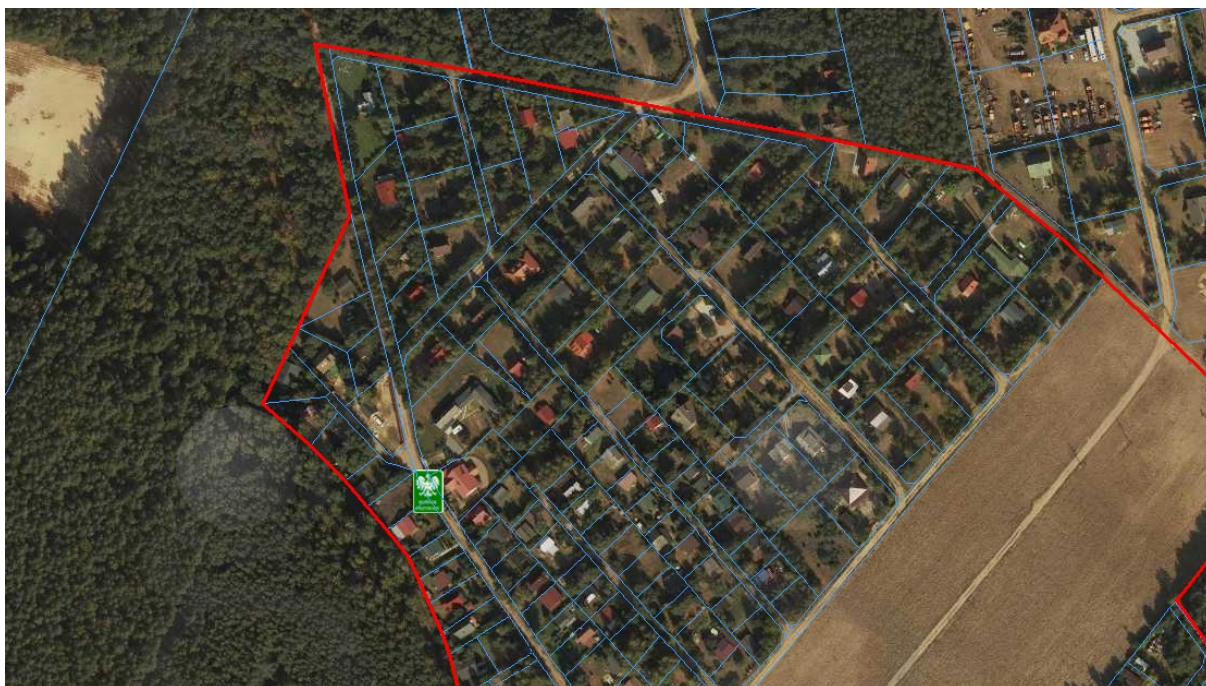
jak i krajowej, ponieważ na tym obszarze występuje duża liczba cennych siedlisk przyrodniczych (zidentyfikowano ich 12 typów):

- wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus, Agrostis*),
- brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea (*Isoëto-Nanojuncetea*),
- twarłowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic Charetea,
- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion,
- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletaliasepium*),
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci, Caricetum buxbaumii, Schoenetum nigricantis*),
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnetum glutinoso - incanae*, olsy źródliskowe),
- łągowe lasy dębowo - wiązowo – jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Błota Rakutowskie PLB 040001 (pow. 4 437,93 ha) – obszar obejmuje jezioro Rakutowskie wraz z przybrzeżnym pasem zalewowych łąk turzycowych oraz przylegający do nich wilgotny kompleks leśny, zajęty przez olsy i łągi olszowo – jesionowe. Obszar zajmuje centralną część zatorfionej niecki Błot Rakutowskich i Błot Kłócińskich. Samo jezioro jest dość płytkim zbiornikiem, o płaskich brzegach porośniętych szerokim na 100-150 m pasem szuwaru pałkowego, trzcinowego i oczeretowego. Niewielka głębokość jeziora i jego płaskie brzegi sprawiają, że w ciągu roku zmiany powierzchni lustra wody sięgają rzędu 60-70 ha, przy stosunkowo nieznacznych wahaniach pionowych. Jezioro posiada bogatą roślinność wodną, tak zanurzoną jak i pływającą, a znaczne powierzchnie dna zajęte są przez łąki ramienicowe. Wokół jeziora występują okresowo zalewane łąki turzycowe. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Stwierdzono tu 24 gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 21 gatunków ptaków migrujących wpisanych do tego załącznika. 7 spośród tych gatunków jest zagrożonych - znajduje się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. W sezonie wiosennym w ostoi osiąga sukces rozrodczy co najmniej 1% krajowej populacji podróżniczka, gęgawy, śmieszki, sieweczki obrożnej. Dość licznie występują też błotniaki łąkowe, rybitwy czarne i dzięcioł średni. W czasie przelotów w ostoi obserwuje się duże koncentracje wędrownych ptaków wodno-błotnych, przekraczające 20 tys. osobników. Licznie zatrzymują się tu głowienki i gęgawy. Ostoja stanowi miejsce odpoczynku ponad 1% osobników należących do tych gatunków i migrujących tą trasą. Wysokie liczebności osiągają tu również przelotne cyraneczki, czernice, łyski, krwawodzioby, czajki i rybitwy czarne. Jesienią, na noclegowisko co wieczór zlatuje się do 3000 żurawi, żerujących za dnia na okolicznych polach i łąkach.

W granicach obszaru objętego projektem planu miejscowego Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży (**obszar 2**) zlokalizowany jest podlegający ochronie prawnej pomnik przyrody – drzewo iglaste z gatunku jałowiec pospolity (*Juniperus communis*), o wysokości 8 m i pierśnicy 38 cm (Ryc.20 i Ryc.21). Ww. pomnik przyrody

został ustanowiony na mocy orzeczenia nr 1 Wojewody Włocławskiego z dnia 6 stycznia 1981 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody¹³.

ORIENTACYJNA GRANICA **OBSZARU 2**

Ryc. 20. Lokalizacja pomnika przyrody w granicach **obszaru 2**

(źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

Ryc. 21. Pomnik przyrody – jałowiec pospolity (*Juniperus communis*)

(źródło: fotografie własne)

¹³ Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej we Włocławku z 02.03.1981 r., nr 1, poz. 17

Ponadto w granicach wszystkich trzech analizowanych obszarów nie wyklucza się obecności gatunków roślin i zwierząt podlegających ochronie prawnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej roślin*¹⁴ oraz rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*¹⁵. W granicach przedmiotowych terenów mogą występować również chronione prawnie gatunki grzybów¹⁶. Z uwagi na powyższe, realizacja ustaleń projektu mpzp musi uwzględniać zakazy ustanowione w odniesieniu do chronionych gatunków zwierząt i grzybów, wskazanych we wspomnianych powyżej przepisach odrębnych. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że zakres ustaleń miejscowego planu zagospodarowania charakteryzuje się znacznym stopniem ogólności, a jego poszczególne zapisy nie mogą powtarzać ustaleń zawartych w przepisach odrębnych.

2.12. Powiązania ekologiczne z szerszym otoczeniem

Postępująca urbanizacja, wzrastająca gęstość sieci infrastruktury technicznej (w tym komunikacyjnej) oraz inne presje na środowisko (np. turystyka, intensywne rolnictwo) prowadzą do funkcjonalnego zmniejszenia powierzchni obszarów czynnych przyrodniczo, jak również do fizycznej fragmentacji środowiska. Konsekwencją destrukcyjnej działalności człowieka jest spadek bioróżnorodności poszczególnych obszarów przyrodniczych, szczególnie widoczny w sąsiedztwie obszarów miejskich. Dlatego istotne jest pozostawianie niezainwestowanych łączników obszarów różnych siedlisk.

Pojęcie korytarza ekologicznego definiowane jest jako szlak migracji roślin lub zwierząt, a także jako odrębna od otoczenia krajobrazowa struktura liniowa. Jest to rodzaj łącznika między wyspami środowiskowymi, który pozwala na swobodny ruch i rozwój materii żywej (fauny i flory) odizolowanych od siebie środowisk. Podstawowym zadaniem korytarzy jest zapewnienie ciągłości tras, umożliwiających przemieszczanie się organizmów pomiędzy płatami siedlisk, co zapobiega lokalnemu wymieraniu gatunków i ubożeniu zespołów lub sprzyja rekolonizacji siedlisk. Możliwość migracji organizmów jest istotna nie tylko dla gatunków odbywających dalekie wędrówki. W większości organizmy potrzebują do życia zarówno przestrzeni, jak i możliwości przemieszczania się. Dotyczy to w szczególności:

- ptaków, nietoperzy, ryb i minogów,
- organizmów dwuśrodowiskowych, takich jak płazy, które w jednym środowisku żerują, a winnym rozmnażają się,
- roślin o ciężkich nasionach, które do rozprzestrzeniania diaspor wykorzystują zwierzęta lub wodę,
- zwierząt, dla których niezbędne jest posiadanie rozległych przestrzeni – areałów osobniczych (np. dużych ssaków drapieżnych).

Jednym z pierwszych dokumentów, w którym w sposób kompleksowy potraktowano potrzebę przeciwdziałania izolacji cennych przyrodniczo terenów, był opracowany w latach 90. Projekt krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL. Ideą projektu było stworzenie spójnego przestrzennie i funkcjonalnie systemu, służącego ochronie obszarów ważnych z uwagi na zachowanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska została opracowana w 1995 r. jako projekt badawczy National Nature Plan (NNP), w ramach programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUNC). Sieć ECONET – Polska dotychczas nie uzyskała umocowania prawnego, jest jednak swoistą wytyczną do realizacji zrównoważonej polityki przestrzennej kraju i regionu. Zgodnie z definicją, podana przez autorów koncepcji, *krajowa sieć ekologiczne ECONET – Polska jest*

¹⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 1409

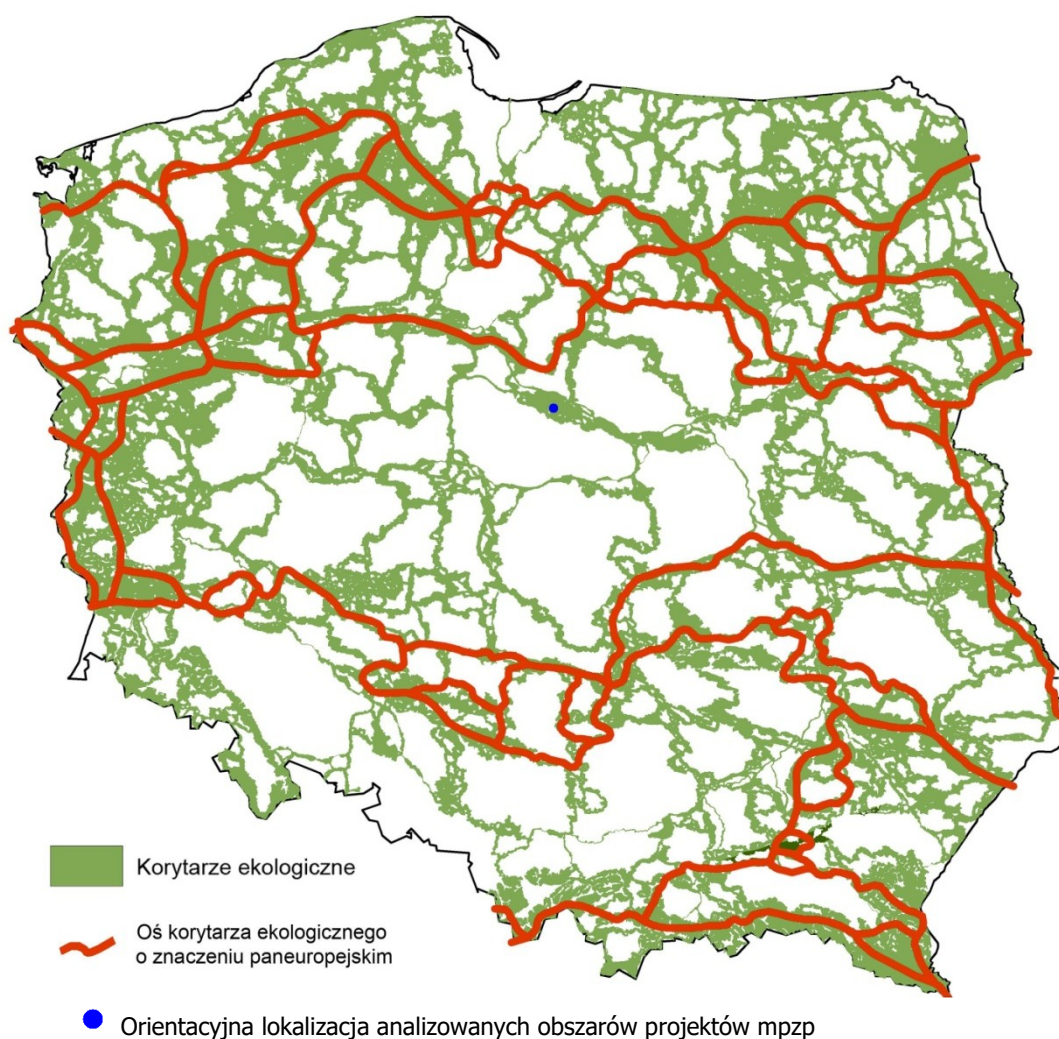
¹⁵ Dz. U. z 2016, poz. 2183

¹⁶ na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408)

wielkoprzestrzennym systemem obszarów węzłowych, najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych, w obrębie tego systemu. Pokrywa ona 46% kraju, obejmując doliny wszystkich większych rzek. Składa się z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych, zapewniających możliwość migracji gatunków fauny i flory. Elementy budujące sieć zostały wyznaczone na podstawie takich kryteriów, jak: naturalność, różnorodność, reprezentatywność, rzadkość oraz wielkość. Na terenie Polski wyznaczono 78 obszarów węzłowych (46 międzynarodowych i 32 krajowe) oraz 110 korytarzy ekologicznych (38 międzynarodowych i 72 krajowe). W granicach ECONET – Polska znajdują się obszary prawnie chronione (parki narodowe, parki krajobrazowe oraz rezerваты), ostoje przyrody CORINE lub ważne ostoje ptaków, które najczęściej są wbudowane w najcenniejsze fragmenty obszarów węzłowych jako tzw. biocentra (regionalne i lokalne). Dotychczasowa struktura obszarów prawnie chronionych, pozbawiona przestrzennej łączności pomiędzy poszczególnymi elementami, wymagała wypracowania koncepcji polskiej sieci ekologicznej.

W 2005 r., na zlecenie Ministerstwa Środowiska, w ramach programu Phare PLO105.02 – Wdrażanie Europejskiej Sieci Ekologicznej na terenie Polski, powstał projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowana została przez pracowników Zakładu Badania Ssaków Państwowej Akademii Nauk w Białowieży pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. Zaproponowany w projekcie system korytarzy, oprócz obszarów prawnie chronionych (parki narodowe, parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000), obejmuje także obszary cenne przyrodniczo, pozbawione takiej ochrony. Uwzględniono również potrzebę ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków. W drugim etapie prac (w 2011 r.) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej. Metodyka wyznaczania korytarzy obejmowała szereg analiz kartograficzno-przestrzennych, wykorzystano liczne dane topograficzne i faunistyczne.

Mapa korytarzy ekologicznych opracowana w 2011 r. uwzględnia korytarze główne i uzupełniające. Wyróżniono 7 korytarzy głównych, których rolą jest zapewnienie łączności ekologicznej w skali całego kraju oraz włączenie obszaru Polski w paneuropejską sieć ekologiczną.

Ryc. 22. Mapa korytarzy ekologicznych opracowana w 2011 r.
(źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>)

Korytarze główne to najważniejsze drogi wędrówek i migracji gatunków w Polsce, zapewniające jednocześnie łączność siedlisk i populacji w skali kontynentalnej. Korytarze uzupełniające łączą natomiast obszary siedliskowe położone wewnątrz kraju z korytarzami głównymi oraz zapewniają wariantowość dróg przemieszczania się gatunków o znaczeniu krajowym.

Mapa korytarzy ekologicznych z 2011 r. wyróżnia siedem korytarzy głównych (Ryc.23), które stanowią odcinki korytarzy paneuropejskich, a ich rolą jest zapewnienie łączności ekologicznej w skali kraju i kontynentu:

- **Korytarz Północny (KPn)** łączy Puszczę Augustowską, Knyszyńską i Białowieską z doliną Biebrzy, Puszczą Piską, lasami Napiwodzko-Ramuckimi i Pojezierzem Iławskim. Przebiega przez dolinę Wisły do Borów Tucholskich, Pojezierza Kaszubskiego, Puszczy Koszalińskiej, Goleniowskiej i Wkrzańskiej. Przechodząc przez Lasy Krajeńskie i Wałęckie, łączy się także z Lasami Drawskimi, a następnie dochodzi przez Puszczę Gorzowską do Cedyńskiego Parku Krajobrazowego;
- **Korytarz Północno-Centralny (KPnC)** rozpoczyna się w Puszczy Białowieskiej, przechodzi przez Lasy Mielnickie, dolinę Bugu, Puszczę Białą, gdzie rozdziela się na dwa główne odgałęzienia – jedno prowadzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszczę Kurpiowską i Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy, a drugie dochodzi do Lasów Włocławskich poprzez Puszczę Kampinoską i dolinę Wisły, skąd przez Puszczę

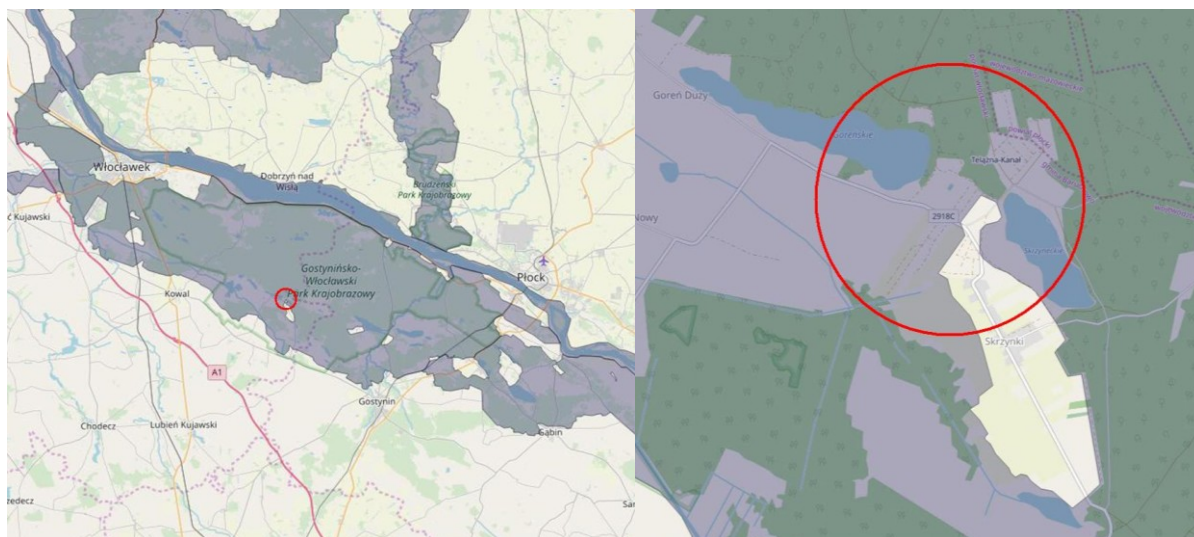
Bydgoską, Lasy Sarbskie, Puszcę Notecką i Lasy Lubuskie dochodzi do Parku Narodowego Ujście Warty;

- **Korytarz Południowo-Centralny (KPdC)** łączy Roztocze z Lasami Janowskimi, Puszcą Sandomierską i Świętokrzyską, Przedborskim Parkiem Krajobrazowym, Załęczańskim Parkiem Krajobrazowym, schodzi do Lasów Lublinieckich i Borów Stobrawskich, sięgając do Lasów Milickich, Doliny Baryczy i Borów Dolnośląskich;
- **Korytarz Zachodni (KZ)** łączy kompleksy leśne Polski Zachodniej, od Sudetów poprzez Bory Dolnośląskie i Lasy Zielonogórskie po Puszcę Rzepińską i Park Narodowy Ujście Warty, gdzie dołącza do korytarza Północno-Centralnego;
- **Korytarz Wschodni (KW)** rozpoczyna się na Polesiu i biegnie wzdłuż Bugu do Strzeleckiego Parku Krajobrazowego, a następnie do Chełmskiego Parku Krajobrazowego, Poleskiego Parku Narodowego, Lasów Sobiborskich, Parku Krajobrazowego Podlaski Przełom Bugu i Lasów Mielnickich, gdzie dołącza do Korytarza Północno-Centralnego;
- **Korytarz Południowy (KPd)** biegnie od Bieszczadów poprzez Góry Słonne, Pogórze Przemyskie, Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami wokół zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich;
- **Korytarz Karpacki (KK)** przebiega przez Bieszczady, Beskid Niski, Beskid Sądecki, Pieniny aż do Tatr. Na całej swojej długości łączy się z częściami Karpat leżącymi po stronie ukraińskiej i słowackiej.

Ryc. 23. Przebieg korytarzy głównych i podział sieci na strefy
(źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>)

Wszystkie trzy analizowane obszary położone w gminie Baruchowo, dla których przystąpiono do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stanowią część jednego z siedmiu korytarzy głównych – Korytarza Północno-Centralnego (**KPnC**) (Ryc.24), z tym, że **obszar 2** zlokalizowany jest w całości w granicach ww. korytarza, natomiast **obszary 1 i 3** – fragmentarycznie. Z korytarza „wycięty” został fragment obejmujący tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej oraz usługowej w miejscowości Skrzyńki.

ORIENTACYJNA LOKALIZACJA WSZYSTKICH TRZECH ANALIZOWANYCH OBSZARÓW

Ryc. 24. Fragment Korytarza Północno-Centralnego (**KPnC**) z orientacyjną lokalizacją analizowanych obszarów projektów planów
(źródło: <http://mapa.korytarze.pl/>)

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Największy wpływ na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób zagospodarowania przestrzennego danego obszaru. Udział zanieczyszczeń napływających z terenów sąsiednich ma zazwyczaj znacznie mniejsze znaczenie w kształtowaniu lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

W rejonie wszystkich trzech analizowanych obszarów do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodziną, letniskową i rekreacyjną (w przypadku dwóch ostatnich, niekiedy użytkowane całorocznie) oraz pojedynczą usługową ogrzewaną przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiącą powierzchniowe źródło emisji oraz (oraz w znacznie mniejszym stopniu) ciągi komunikacyjne – stanowiące liniowe źródło zanieczyszczeń.

Indywidualne instalacje grzewcze budynków, w zależności od rodzaju stosowanego paliwa (paliwa stałe, gazowe, płynne), generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO_2), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO_2) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM_{10} i pył $\text{PM}_{2,5}$). Z kolei ruch komunikacyjny generuje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania opon pojazdów i nawierzchni jezdni.

Ruch kołowy natomiast powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach poruszających się tędy pojazdów, w tym m.in. WWA, SO_2 , NO_2 , CO oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Poziom emisji zanieczyszczeń zależy w głównej mierze od czynników, takich jak natężenie ruchu kołowego i jego specyfika.

Zakłada się, że ilość zanieczyszczeń, generowanych w związku z funkcjonowaniem dróg w obrębie wszystkich trzech analizowanych obszarów jest znikoma i nie powoduje istotnego wzrostu stężeń zanieczyszczeń komunikacyjnych¹⁷.

W marginalnym stopniu na stan jakości powietrza atmosferycznego wpływa również emisja związana z rolniczym użytkowaniem fragmentów terenów zlokalizowanych w granicach wszystkich trzech obszarów projektów planów miejscowych. Prowadzenie prac polowych związane jest zazwyczaj z koniecznością wykorzystania maszyn rolniczych napędzanych silnikami spalinowymi oraz występowaniem emisji pyłów na skutek unoszenia cząstek gleby w trakcie prowadzenia części zabiegów agrotechnicznych (np. głęboka orka) w okresach przesuszenia gleby. Skala tego zjawiska pozwala jednak założyć, że nie wpływa ono w sposób znaczący na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

Wykonana przez WIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2017 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), ołowiu (Pb), ozonu (O₃). Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy kujawsko-pomorskiej w roku 2017 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Klasyfikacja strefy kujawsko-pomorskiej w roku 2017 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ DLA OBSZARU CAŁEJ STREFY												
	KRYTERIUM — POZIOM DOPUSZCZALNY								KRYTERIUM — POZIOM DOCELOWY				
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}		PM10	PB	BAP	As	Cd	Ni	O ₃
					FAZA I	FAZA II							
strefa kujawsko-pomorska	A	A	A	A	A	C1	C	A	C	A	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2017, WIOŚ, Bydgoszcz-Toruń-Włocławek, kwiecień 2018 r., <http://www.wios.bydgoszcz.pl/>

gdzie:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny albo przekraczają poziomy docelowy.

W rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2017 utrzymano dodatkową klasyfikację stref, wprowadzoną w ocenie za rok 2013 dla pyłu PM_{2,5}, a stosowaną również w ocenie rocznej za lata 2014-2016. Oprócz poziomu dopuszczalnego określonego dla tzw. fazy I (obowiązujący od 1 stycznia 2010 r. z terminem osiągnięcia do 1 stycznia 2015 r.) 25 µg/m³, zastosowano poziom dopuszczalny określony dla tzw. fazy II, równy 20 µg/m³ z terminem osiągnięcia do 1 stycznia 2020 r. Jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonalności technicznej.

Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} i kryterium – poziom dopuszczalny dla fazy II zostały określone następujące klasy: A1 i C1. Klasa A1 oznacza brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla fazy II, klasa C1 – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

¹⁷ w tym przede wszystkim emitowanych na skutek spalania paliw w silnikach spalinowych pojazdów tlenków siarki, tlenków azotu, dwutlenku węgla oraz pyłów o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pyłu PM₁₀)

Podsumowując wyniki, stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, pyłu PM_{2,5} w fazie I, As, Cd, Ni, Pb, O₃, oceniane pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2017 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych bądź docelowych, w związku z tym strefa kujawsko-pomorska zaliczona została do klasy A.

Ze względu na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM₁₀ dla stężeń 24-godzinnych oraz dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenu B(a)P, strefa kujawsko-pomorska w 2017 r. została do klasy C.

W przypadku stężenia dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w fazie II, z uwagi na jego przekroczenie, strefa kujawsko-pomorska zaliczona została do klasy C1.

Ze względu na występowanie na terenie strefy kujawsko-pomorskiej przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5}, a także poziomu docelowego benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. Z tego względu, w latach ubiegłych opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, przyjęte następującymi uchwałami:

- Uchwała Nr XXXVII/622/17 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 23 października 2017 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5},*
- Uchwała Nr XXVIII/494/16 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko – pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM₁₀ i benzenu oraz poziomu docelowego dla arsenu – aktualizacja.* Uchwała wprowadziła zmiany w uchwale Nr XXX/537/13 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 roku *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM₁₀ i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu,*
- Uchwała Nr XXVIII/493/16 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. *w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych dla strefy kujawsko – pomorskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu,*
- Uchwała Nr XIX/349/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 kwietnia 2016 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu,*
- Uchwała Nr LIV/834/14 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 października 2014 r. *w sprawie określenia planu działań krótkoterminowych dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu w powietrzu,*
- Uchwała Nr XXX/537/13 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. *w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM₁₀ i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu,*

- Uchwała nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

3.2 Klimat akustyczny

Powołując się na informacje zawarte w obowiązującej Zmianie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Baruchowo, można stwierdzić, że klimat akustyczny gminy jest dobry. Brak jest tu występowania źródeł uciążliwego hałasu, obiektów przemysłowych, układ zabudowy jest dość luźny, a układ komunikacyjny nie jest nadmiernie obciążony ruchem samochodowym. W sezonie letnim zauważalnie zwiększa się emisja hałasu w okolicach jezior (w związku z ich rekreacyjnym użytkowaniem), zabudowy letniskowej oraz na drogach dojazdowych.

Analizując obecne zagospodarowanie przedmiotowych trzech obszarów projektów planów należy stwierdzić, że na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*¹⁸ oraz rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku¹⁹ ochronie akustycznej w środowisku podlegają tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe.

Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej podlegają ochronie akustycznej w środowisku – odpowiednio na poziomie następujących wartości dla hałasu komunikacyjnego (samochodowego i kolejowego): dla wskaźników dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego, mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby – $L_{Aeq D/N}^* = 61/56$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dnia oraz przedziale czasu odniesienia równym 8 godzinom pory nocy, a także dla wskaźników dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu takiego hałasu, mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem – $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dzieńno-wieczorno-nocnej) oraz równym wszystkim porom nocy.

W przypadku oddziaływania na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej źródeł hałasu zakwalifikowanych do tzw. „pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu”, dopuszczalne poziomy dźwięku kształtują się obecnie następująco: $L_{Aeq D/N}^* = 50/40$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz przedziale czasu odniesienia równym 1 najmniej korzystnej godzinie nocy – w przypadku wskaźników mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska oraz $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 40$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku oraz przedziale czasu odniesienia równym wszystkim porom nocy – w przypadku wskaźników mających zastosowanie m.in. do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem.

W przypadku natomiast terenów rekreacyjno-wypoczynkowych wskaźnik dopuszczalnego maksymalnego równoważnego poziomu hałasu komunikacyjnego kształtuje się następująco: $L_{Aeq D/N}^* = 65/56$ dB, natomiast wskaźniki dopuszczalnego długookresowego średniego poziomu hałasu – $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku (w porze dzieńno-wieczorno-nocnej) oraz równym wszystkim porom nocy.

¹⁸ Dz. U. z 2019 r., poz. 1396, tekst jednolity

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

Niestety, z uwagi na brak danych określających zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego od dróg przebiegających przez analizowane obszary bądź w ich bezpośrednim sąsiedztwie (szczególnie dróg powiatowych), trudno jest precyzyjnie określić poziom jej uciążliwości. Oczekuje się jednak, że odbywający się tu ruch samochodowy, o niewielkim natężeniu, nie przekracza obecnie dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy rekreacyjno-wypoczynkowej.

3.3 Jakość wód

Jak już wcześniej wspomniano w niniejszym opracowaniu, **obszar 1** oraz **obszar 2**, a także północna i północno-wschodnia część **obszaru 3** położone są w zasięgu jednolitej części wód jeziornych (JCWP) Goreńskie (kod PLLW2005), natomiast pozostały fragment **obszaru 3** znajduje się w zasięgu zlewni jednolitej części wód (JCWP) Rakutówka do Olszewi z jez. Rakutowskim Wielkim (kod PLRW200023278888).

Jakość wód jeziora Goreńskiego w obrębie JCWP Goreńskie monitorowana była przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w 2017 r. w punkcie pomiarowo kontrolnym jez. Goreńskie – stanowisko 01²⁰. Wody jez. Goreńskiego we wspomnianym punkcie pomiarowo-kontrolnym zanotowały następujące wyniki:

- klasa elementów biologicznych –IV (słaba),
- klasa elementów fizykochemicznych – II (dobra)
- klasa elementów chemicznych – >I (stan poniżej dobrego).

Przedmiotowa JCWP Goreńskie przedstawia słaby stan ekologiczny, natomiast w ocenie ogólnego stanu JCWP jest on zły.

Odnosząc się natomiast do publikowanych przez WIOŚ informacji dotyczących jakości wód w obrębie jednolitej części wód Rakutówka do Olszewi z jez. Rakutowskim Wielkim, wody tej JCW osiągnęły w roku 2017 klasę III – pod względem klasyfikacji elementów biologicznych, klasę poniżej dobrej – pod względem elementów fizykochemicznych, oraz stan poniżej dobrego – z uwagi na klasyfikację elementów chemicznych²¹. Przedmiotowa JCWP przedstawia umiarkowany stan ekologiczny, natomiast w ocenie ogólnego stanu JCWP jest on zły.

Analizy jakości wód podziemnych na potrzeby niniejszego opracowania, wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zgodnie z podziałem obszaru dorzeczy na 172 JCWPd, wszystkie trzy analizowane obszary planów miejscowych (podobnie jak cała gmina Baruchowo) zlokalizowane są w zasięgu JCWPd nr 47 (PLGW200047).

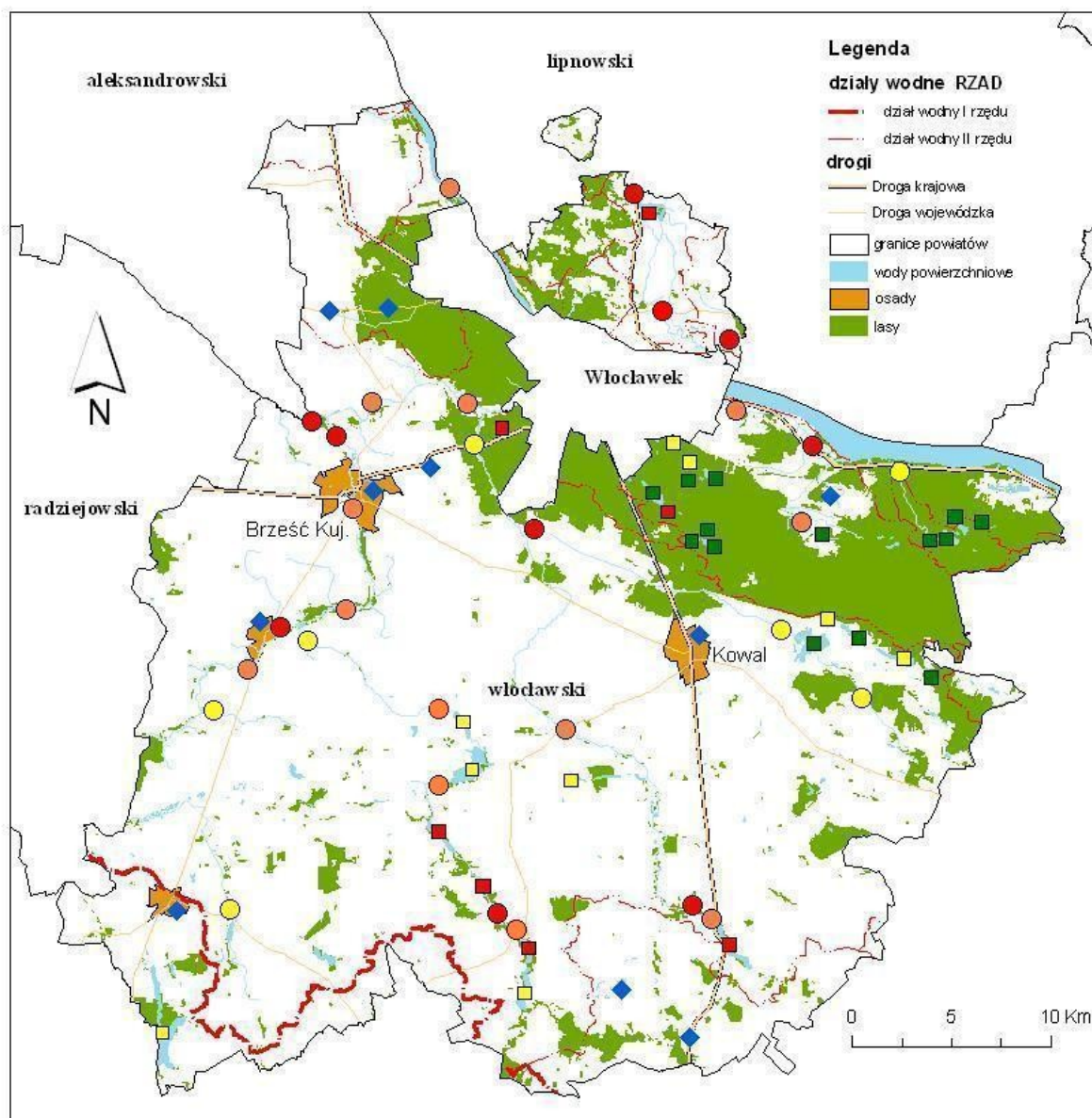
Zgodnie z informacjami prezentowanymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan chemiczny wód JCWPd nr 47 (oceniany w latach 2012 i 2016) określony został jako dobry, podobnie jak stan ilościowy (oceniany w roku 2012 i 2016)²².

Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na terenie gminy Baruchowo, w obrębie której znajdują się trzy analizowane obszary objęte projektami planów miejscowych, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane w latach 2000-2004 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu włocławskiego.

²⁰ http://www.wios.bydgoszcz.pl/webmapa/wody/mon_jez_rdw_2017.html

²¹ jw.

²² mjwt.gios.gov.pl

Ryc. 25. Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w latach 2000-2004
(źródło: www.wios.bydgoszcz.pl)

W latach 2000-2004 jakość wód podziemnych na terenie powiatu włocławskiego badana była w 10 punktach pomiarowych²³, zlokalizowanych w miejscowościach: Izbica Kujawska (nr 83), Lubraniec (nr 84), Brześć Kujawski (nr 85), Pikutkowo (nr 86), Brzezie (nr 87), Ustronie (nr 88), Kowal (nr 90), Smólnik (nr 91), Pieleśki (nr 93), Kamienna (nr 94). W zlokalizowanej najbliższej analizowanych obszarów projektów planów miejscowości Kowal w 2004 r. stwierdzono występowanie wód II klasy jakości (końcowa klasa jakości), podobnie jak w miejscowościach: Izbica Kujawska, Lubraniec, Pikutkowo i Brzezie. Wody najlepszej klasy Ib w 2004 r. występowały w miejscowościach: Kamienna, Smólnik (ale już w 2006 r. klasa II) i Ustronie (ale już w 2006 r. klasa III). W miejscowości Brześć Kujawski wody podziemne badane były natomiast w 2002 r. i osiągnęły III klasę.

²³ Wyniki badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w latach 2000-2004, www.wios.bydgoszcz.pl

Analizując jakość wód podziemnych podkreślić należy znaczenie wpływu charakterystyki utworów izolujących poziomy wodonośne, szczególnie w odniesieniu do kształtowania jakości wód głównych poziomów użytkowych. Wody czwartorzędowego piętra wodonośnego w obrębie Kotliny Płockiej charakteryzują się wysokim stopniem zagrożenia. Brak w ich nadkładzie utworów słabo przepuszczalnych, a miąższość strefy aeracji z reguły nie przekracza kilku metrów. Bardzo ważną rolę w ograniczeniu antropopresji spełnia tu Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy.

3.4 Pola elektromagnetyczne

Przez obszar wszystkich trzech analizowanych projektów planów miejscowych przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV. Linie te są źródłem pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50Hz, jednak jego poziom, nawet w niewielkiej odległości od linii nie przekracza dopuszczalnych poziomów natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego.

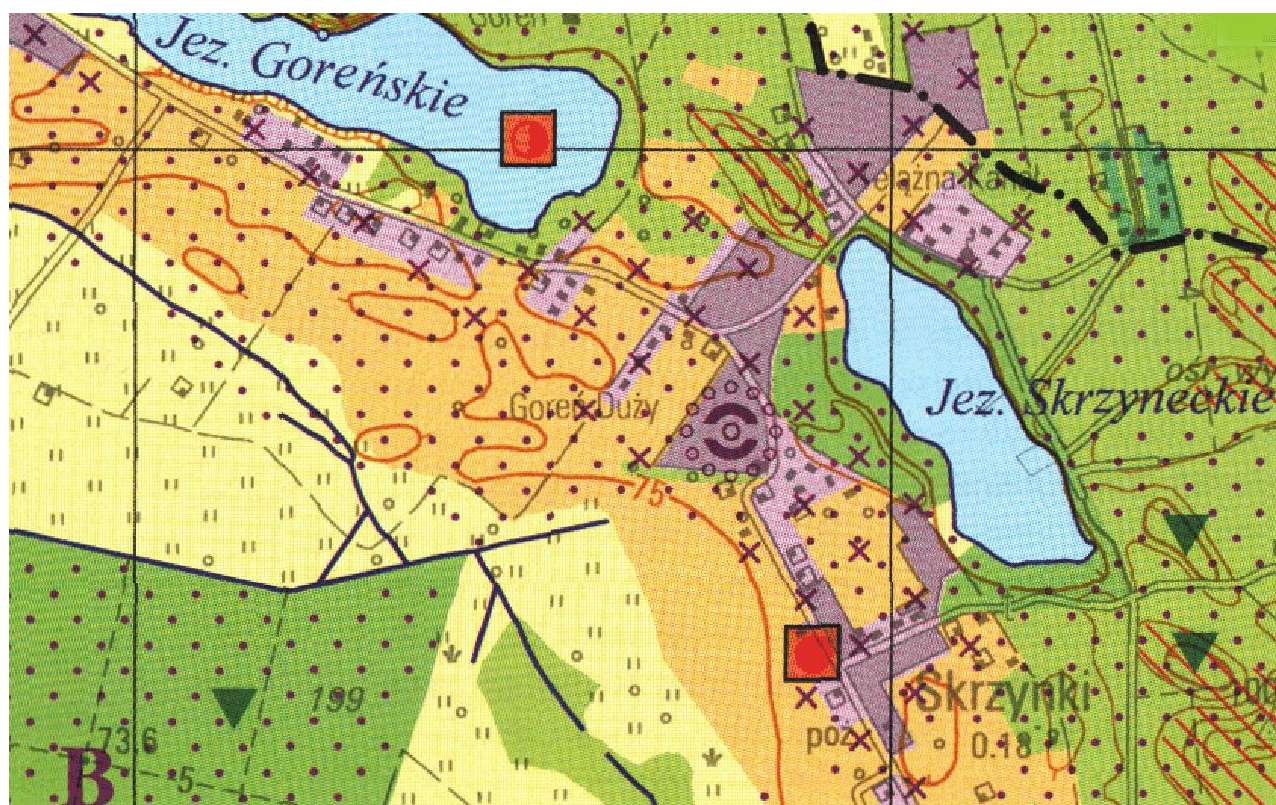
4. DIAGNOZA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ANALIZOWANYCH OBSZARÓW

4.1. Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji

Degradacja środowiska przyrodniczego jest złożonym pojęciem, opisującym, w jaki sposób zasoby naturalne (gleba, woda roślinność, skały, powietrze, rzeźba terenu) wyczerpują się lub ich jakość ulega pogorszeniu. Degradacja środowiska przyrodniczego jest zazwyczaj wynikiem współdziałania czynników naturalnych i antropogenicznych, układających się często w łańcuch przyczynowo-skutkowy.

Poniżej przedstawiono fragment mapy sozologicznej²⁴ obrazujący degradację środowiska analizowanych fragmentów gminy Baruchowo (Ryc.26).

²⁴ Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. Dobrzyń N-34-123-B

DEGRADACJA KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Grunty antropogeniczne obszarów zabudowanych

o zabudowie zwartej

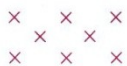

o zabudowie luźnej

Degradacja wód podziemnych

grunty podatne na infiltrację
zanieczyszczeń do wód
podziemnych

zanieczyszczone
wody podziemne

Degradacja powietrza atmosferycznego

skupiska źródeł niskiej
emisji gazów i pyłów

Ryc. 26. Fragment mapy sozologicznej w skali 1:50 000, ark. Dobrzyń N-34-123-B, ukazujący degradację środowiska analizowanych trzech obszarów projektów planów miejscowych (źródło: <http://mapy.infoteren.pl/sozologiczna/>)

Powyższa mapa wskazuje na obecność w granicach analizowanych obszarów gruntów antropogenicznych, przekształconych w wyniku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej w obrębie gospodarstw rolnych oraz rekreacyjno-wypoczynkowej (letniskowej). Największy udział gruntów antropogenicznych występuje na obszarze objętym projektem mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży (**Obszar 2**), gdzie część zachodnią pokrywa zwarta zabudowa letniskowa, która występuje również w części wschodniej, jednakże już w formie bardziej rozluźnionej. Grunty w centralnej części analizowanego obszaru również uległy przekształceniom (utraciły swoje naturalne właściwości fizyczne i chemiczne) na skutek ich rolniczego użytkowania. Gleby antropogeniczne występują również we wschodniej, intensywnie zainwestowanej, części **obszaru 1** (w granicach projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży), ale również na znacznej powierzchni **obszaru 3** (z wyjątkiem części centralnej i północno-wschodniej).

W obrębie wszystkich trzech analizowanych obszarów występują grunty podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych, co ściśle związane jest z ich budową geologiczną (charakterystyką utworów izolujących poziomy wodonośne, szczególnie główne poziomy użytkowe). Jak już wspomniano w niniejszym opracowaniu, wody

czwartorzędowego piętra wodonośnego w obrębie Kotliny Płockiej charakteryzują się wysokim stopniem zagrożenia. Brak w ich nadkładzie utworów słabo przepuszczalnych, a miąższość strefy aeracji z reguły nie przekracza kilku metrów. Niedostateczny rozwój sieci kanalizacyjnej na terenie gminy oraz zanieczyszczenia pochodzące w dużej mierze z rolnictwa, przenikające z powierzchni ziemi do głębszych warstw gruntu powodują zanieczyszczenie wód podziemnych, co również wskazane zostało na mapie sozologicznej.

Omawiana mapa wskazuje również źródła degradacji powietrza atmosferycznego – skupisko źródeł niskiej emisji gazów i pyłów, zlokalizowane w południowo-wschodniej części **obszaru 1**.

W celu zapewnienia możliwie jak najlepszego funkcjonowania środowiska, istotne staje się określenie jego odporności na degradację. Należy zatem określić w jakim stopniu na poszczególne elementy środowiska wpływa działalność człowieka, a w jakim stopniu procesy naturalne.

Metoda oceny wrażliwości i reakcji środowiska przyrodniczego na antropopresję została zastosowana przez Kistowskiego i Lewandowską [1989] dla regionu aglomeracji gdańskiej oraz Kistowskiego i Szczepaniaka [1990] dla obszaru północno-wschodniej Polski. Stanowi ona przede wszystkim próbę oceny odporności środowiska na różne przejawy antropopresji. W metodzie tej podstawowe kryteria oceny odporności stanowi analiza krajobrazów elementarnych.

Zakłada się, że zdolności regeneracyjne środowiska zależą jedynie od procesów naturalnych. Za uzupełniający miernik uznano różnicę stanów środowiska w punkcie początkowym (przed rozpoczęciem zmian) i punkcie końcowym (po zakończeniu regeneracji). Ponadto uznano prawidłowości wynikające z ogólnych tendencji występujących w przemianach środowiskowych:

- środowisko bardzo rzadko wraca do takiego samego stanu, jaki występował przed wystąpieniem oddziaływań,
- degradacja (lub degeneracja) środowiska często następuje pod wpływem synergicznego oddziaływania kilku czynników i nie można stwierdzić, który z nich odgrywa ważniejszą rolę, a wstrzymanie ich oddziaływania nie następuje jednocześnie,
- regeneracja przebiegająca pod wpływem czynników naturalnych (po zaniechaniu antropopresji) często wspomagana jest celowymi działaniami człowieka (z zakresu kształtowania środowiska, np. rekultywacji), i wówczas jej tempo jest zróżnicowane,
- wiele procesów regeneracyjnych (odnoszących się np. do roślinności lub zasobów wód podziemnych) trwa długo, np. kilkadziesiąt lat,
- brak jest informacji o pełnym przebiegu wielu procesów regeneracyjnych zachodzących w środowisku przyrodniczym.

Skala czasu niezbędnego dla osiągnięcia oczekiwanego efektu regeneracji stanu danego elementu środowiska przyrodniczego jest wyraźnie zróżnicowana.

- **Regeneracja krótkoterminowa** - do 50 lat na uzyskanie spodziewanych efektów dotyczy:
 - wód powierzchniowych,
 - jakości stanu atmosfery,
 - roślinności pól uprawnych i łąk,
 - zadrzewień i zakrzewień dolinnych,
 - roślinności spontanicznej i synantropijnej w obszarach osiedlowych;
- **Regeneracja długoterminowa** - powyżej 50 lat dotyczy:
 - rekultywacji gleb,
 - przebudowy drzewostanów,
 - zalesienia gruntów porolnych,
 - naturalnej sukcesji roślinnej;
- **Regeneracja w skali historycznej** - powyżej 100 lat dotyczy:

- samooczyszczania wód podziemnych,
- detoksykacji gleb.

Najwyższą odpornością na degradację i zdolnością do regeneracji cechują się tereny leśne, a także łąki, gdyż są to miejsca najbardziej zróżnicowane gatunkowo. Mniejszą odpornością cechują się tereny antropogenicznie przekształcone, a więc obszary zabudowane (zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa rekreacyjno-wypoczynkowa) oraz zbiorowiska upraw polowych. Cechą ekosystemu rolnego jest ujednolicenie struktury gatunkowej roślin oraz występowanie roślin segetalnych (chwastów) konkurujących z roślinami uprawnymi. Z uwagi na powyższe, środowisko takie posiada obniżoną odporność na degradację. Agrocenozy cechuje niewielkie zróżnicowanie biologiczne. Najbardziej podatnym na degradację elementem środowiska są wody powierzchniowe, znajdujące się pod presją antropogeniczną. Przedostają się do nich zanieczyszczenia spływające z pól uprawnych, które prowadzą do eutrofizacji wód. Ponadto w przypadku braku bądź niedostatecznie rozwiniętej sieci kanalizacyjnej (jak ma to miejsce w przypadku analizowanych obszarów), niejednokrotnie źródłem zanieczyszczeń są niekontrolowane zrzuty ścieków z nieszczelnych lub przelewających się szamb.

W procesach regeneracji przyrodniczej, podstawowe znaczenie posiadają procesy przyrodnicze naturalne, jednakże w przypadku większości analizowanych elementów środowiska niezbędne jest wykorzystanie także technicznych działań człowieka. Działania takie mogą znacząco wpływać na przyspieszenie przebiegu procesów regeneracji środowiska. Regeneracja przyrodniczych elementów środowiska rzadko pozwala osiągnąć stan w pełni identyczny z naturalnym, początkowym.

Na zdolność regeneracji środowiska wpływ ma duża ilość powierzchni terenów biologicznie czynnych i terenów umożliwiających wzrost roślin. Lasy oraz ciągi wzdłuż cieków zapewniają przemieszczanie się gatunków i zasilanie obszaru w elementy biotyczne również z terenów przyległych. Pozytywny wpływ na możliwość przemieszczania się gatunków ma brak większych barier terenowych (np. zwartej zabudowy).

4.2. Ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych

Ochronę najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazu w granicach wszystkich trzech analizowanych obszarów projektów planów zapewniają formy ochrony przyrody ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Jak już wspomniano w niniejszym opracowaniu, wszystkie trzy analizowane obszary, dla których przystąpiono do opracowywania projektów planów miejscowych położone są w granicach Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, dla którego obowiązują zakazy i ograniczenia zawarte w rozporządzeniu Nr 37/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 grudnia 2004 r. w sprawie Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego w części województwa kujawsko-pomorskiego²⁵ i rozporządzeniu nr 7/2005 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12 maja 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego w części województwa kujawsko-pomorskiego²⁶.

Przygotowywany projekt Planu ochrony dla Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego²⁷ zawiera ustalenia i zalecenia, które dla obszaru gminy Baruchowo przedstawiają się następująco:

²⁵ Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Z 2004 r.

²⁶ Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Z 2005 r. Nr 58, poz. 1112

²⁷ Projekt Planu Ochrony Gostynińsko – Włocławskiego Parku Krajobrazowego, Wyciąg z przygotowywanego projektu Planu Ochrony Gostynińsko – Włocławskiego Parku Krajobrazowego dotyczący terenu będącego częścią gminy Baruchowo i znajdującego się w granicach Parku, Biuro Usług Ekologicznych i Leśnych QUERCUS, Toruń 2006

- wzbogacenie istniejącej struktury krajobrazu (w sensie fizjonomicznym) poprzez dolesienia oraz zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne,
- restrukturyzacja, ekologizacja i podniesienie standardu istniejącego zagospodarowania turystycznego,
- wskazana adaptacja zabudowy wiejskiej pod potrzeby agroturystyki,
- utrzymanie tradycyjnych form użytkowania (teren preferowany do realizacji założeń Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego),
- zachowanie tradycyjnego układu pól,
- realizacja zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej,
- minimalna wielkość działki letniskowej 1500 m²,
- wielkość powierzchni zabudowy maksymalnie 20 % powierzchni działki,
- powierzchnia biologicznie czynna minimum 70 % powierzchni działki,
- optymalna liczebność zespołu zabudowy letniskowej ze względu na warunki wypoczynku oraz nieprzekraczalnej odporności środowiska to zespół 20 działek letniskowych,
- utrzymanie prawidłowej intensywności zabudowy letniskowej uzasadnia zachowanie między poszczególnymi zespołami zabudowy letniskowej stref czynnych biologicznie o szerokości minimum 100 m,
- odsunięcie linii zabudowy od ściany lasu na odległość minimum 100 m,
- zaleca się stosowanie tradycyjnych materiałów budowlanych (cegła, kamień, drewno) oraz kolorystyki nawiązującej do lokalnej tradycji lub już istniejącej zabudowy,
- z zabudowy należy wyłączyć obszary przyrodnicze o dużej różnorodności biologicznej, dotyczy to głównie istniejących trwałych użytków zielonych, terenów zalesionych i zadrzewionych, zagłębień terenowych porośniętych roślinnością szuwarową i wodną oraz utrzymanie ciągłości przyrodniczej dla migrujących zwierząt,
- zabudowę koncentrować w osadach i obszarach już zabudowanych oraz wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych w celu utrzymania i zachowania harmonii przestrzeni przyrodniczej w miejscowościach: Okna, Dębowo, Czarne, Skrzynki, Goreń Duży i Goreń Nowy,
- na obszarach o zwartej zabudowie należy stosować kolektory ściekowe względnie bezodpływowe szamba,
- płytkie posadowienie nowej zabudowy,
- w jednostkach osadniczych o rozproszonej zabudowie należy preferować i stosować przydomowe oczyszczalnie ścieków,
- architektura obiektów budowlanych musi nawiązywać do regionalnego stylu zabudowy i winna być wkomponowana w krajobraz,
- w nowej zabudowie preferuje się obiekty jednokondygnacyjne z poddaszem użytkowym,
- w nowoprojektowanej zabudowie zaleca się stosowanie dachów dwu i wielospadowych o połaciach symetrycznych,
- ciągi ekologiczne (dla migrujących zwierząt, roślin, grzybów) winny być wyłączone z zabudowy i innych przekształceń. Ich granice winny być uwzględnione w opracowaniach planistycznych na szczeblu gminnym i powiatowym,
- dla zachowania funkcji przyrodniczych terenu stosować grodzenie żywopłotowe zaporowe, szczególnie w pobliżu jezior i cieków wodnych w celu umożliwienia swobodnej migracji drobnym zwierzętom,
- preferuje się grodzenie działek z materiałów ażurowych (należy ograniczyć, a nawet wyeliminować stosowanie prefabrykatów betonowych),
- w zagospodarowaniu istniejących siedlisk - obszar poza siedliskiem należy zachować w rolniczym użytkowaniu,
- w procesach inwestycyjnych dla już istniejących zadrzewień i zakrzaczeń zachować strefę ochronną – gwarantującą bezpieczeństwo ekologiczne roślin,
- użytkowanie gruntów leśnych zgodnie z ich przeznaczeniem,

- grunty o niskich klasach bonitacyjnych przeznaczać pod zalesienia. Obszary przewidziane pod zalesienia powinny tworzyć większe kompleksy i powinny nawiązywać do istniejących zbiorowisk leśnych. Odległość pomiędzy kompleksami leśnymi nie powinna być większa niż 1 – 1,5 km,
- przy konserwacji i czyszczeniu rowów i innych cieków wodnych utrzymać stałe parametry ich dna,
- grunty niewskazane do zalesień ze względów przyrodniczych:
 - wszystkie grunty nieleśne stanowiące zatwierdzone i projektowane w planie ochrony użytki ekologiczne,
 - grunty posiadające walory przyrodnicze związane z nieleśnym charakterem biocenozy, np. murawy ciepłolubne, łąki bogate florystycznie lub faunistycznie, łąki ze stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin, łąki i murawy z bogatą fauną owadów, biotopy cennych nieleśnych gatunków ptaków, łąki będące regularnymi żerowiskami rzadkich gatunków ptaków, tereny będące istotnymi biotopami płazów,
 - wilgotne łąki wewnątrz kompleksów leśnych,
- w procesie budowy dróg lub ich modernizacji, należy zapewnić warunki do migracji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem płazów i gadów (zmiana nawierzchni w obrębie miejsc migracji),
- ograniczenia budowy napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych,
- nowym elementem infrastruktury są stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej. Jest to element powodujący dysharmonię krajobrazu. Lokalizacja tych obiektów na obszarach chronionych, w tym w Gostynińsko – Włocławskim Parku Krajobrazowym winna być wyeliminowana, a do lokalizacji anten powinny być wykorzystywane istniejące już obiekty wysokościowe,
- nasycenie obszaru Parku ciągami komunikacyjnymi jest wystarczające, wskazane jest ograniczenie powstawania nowych ciągów komunikacyjnych,
- na obszarach o spadku 10 - 20% w trakcie i po realizacji inwestycji należy zabezpieczyć skarpy przed procesami erozyjnymi i osuwaniem się mas ziemnych,
- prace związane z pielęgnacją drzew i ewentualnym ich usuwaniem wykonywać poza okresem wegetacji i rozrodu zwierząt (z wyłączeniem przypadków zagrożenia życia i mienia ludzkiego),
- wprowadzenie zieleni wysokiej opartej na gatunkach rodzimych zgodnych geograficznie, w sąsiedztwie obiektów na terenach rolniczych, w obrębie działek, na obrzeżach koncentracji zainwestowania,
- szlaki historyczne, zachowane układy ruralistyczne, ekspozycje krajobrazowe obiektów zabytkowych powinny stanowić całość, bez ingerencji w ich strukturę elementów osadniczych, turystycznych i infrastrukturalnych, które spowodują zaburzenie istniejącego układu, ekspozycji,
- w celu skanalizowania ruchu turystycznego proponuje się wyznaczenie ścieżek rowerowych wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych.

Niewielki, południowo-wschodni fragment obszaru projektu planu miejscowego Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży (**obszar 1**) znajduje się w zasięgu Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Błota Kłócieńskie (PLH040031) oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Błota Rakutowskie (PLB 040001). Dla ww. form ochrony obowiązują plany zadań ochronnych ustanowione na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 27 lipca 2017 r. *w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Błota Kłócieńskie PLH040031*²⁸ oraz zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

²⁸ Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom., poz. 3108

w Bydgoszczy z dnia 29 września 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Błota Rakutowskie PLB040001²⁹.

Wspomniane powyżej plany zadań ochronnych formułują wskazania do zmian w istniejącej Zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baruchowo, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Błota Rakutowskie PLB040001 oraz wskazania do zmian, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk, gatunków i ich siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Błota Kłócieńskie PLH040031.

Zgodnie z wytycznymi planu, należy sprecyzować zapisy dokumentów strategicznych odnoszące się do zagadnień kluczowych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk ptaków w granicach obszaru Natura 2000 Błota Rakutowskie tj.:

- kierunków kształtowania, ochrony i rekultywacji stosunków wodnych:
 - w dokumencie uwypuklić należy problem zakłóconych warunków wodnych i deficytów wody jako szczególne uwarunkowanie stanu środowiska oraz potrzebę kształtowania, ochrony i rekultywacji stosunków wodnych jako kierunek działań. Należy wprowadzić zapisy ograniczające możliwość lokalizacji w zlewniach cieków zasilających w wodę Jezioro Rakutowskie przedsięwzięć wodochłonnych mogących negatywnie wpływać na kształtowanie się warunków wodnych w granicach obszaru Natura 2000 Błota Rakutowskie. Należy wprowadzić zapisy uniemożliwiające naruszenie stosunków wodnych w obrębie obszaru Natura 2000 Błota Rakutowskie w sposób negatywnie oddziałujący na przedmioty ochrony i ich siedliska. Należy wprowadzić zapisy uniemożliwiające melioracje odwadniające terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłkowych cieków;
- kierunków zmian form użytkowania gruntów, w tym zalesień terenów otwartych:
 - należy wprowadzić zapisy uniemożliwiające przekształcanie trwałych użytków zielonych w grunty orne oraz ich zalesienie. Wykluczyć możliwość zalesienia obszarów otwartych, znajdujących się w granicach obszaru Natura 2000 Błota Rakutowskie, w tym: torfowisk, łąk, pastwisk i muraw oraz nieużytków porolnych na śródlęsnych enklawach i na pograniczu lasów. Nie należy dopuszczać do zmniejszenia powierzchni (zalesienia, zabudowy) trwałych użytków zielonych (łąk i pastwisk), a także przekształcania ich w grunty orne;
- kierunków rozwoju zabudowy:
 - należy wprowadzić zapisy uniemożliwiające wprowadzanie nowej zabudowy na terenach zidentyfikowanych cennych siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków chronionych, zwłaszcza stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Błota Rakutowskie. Nie należy dopuszczać do rozpraszania zabudowy (mieszkaniowej, jak i letniskowej). Tereny przeznaczone pod zabudowę powinny przede wszystkim stanowić kontynuację terenów dotychczas zurbanizowanych lub wypełniać niewielkie luki w zabudowie istniejącej. Powinna być ona dopuszczona przede wszystkim wzdłuż dróg, nie należy natomiast przeznaczać działek w całości pod zabudowę i dopuszczać zabudowę tylko w bezpośrednim sąsiedztwie drogi. Należy wprowadzić zmiany chroniące przestrzeń przed chaotycznym zainwestowaniem. Należy wprowadzić zapisy ograniczające budowę napowietrznych linii energetycznych w obszarze Natura 2000 poza strefami zwartej zabudowy;
- kierunków ochrony przyrody:
 - należy wprowadzić zapisy wskazujące na potrzebę ochrony i przyrodniczy kierunek zagospodarowania kompleksów obszarów podmokłych i zbiorników wodnych obejmujących siedliska gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony obszaru

²⁹ Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom., poz. 3035

Natura 2000 Błota Rakutowskie. Wskazać należy potrzebę objęcia ochroną najcenniejszych obiektów np. w formie użytków ekologicznych, z zastrzeżeniem kontynuacji ekstensywnych form użytkowania rolniczego terenów łąkowych.

W planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Błota Kłócieńskie PLH040031 wskazano natomiast, iż należy sprecyzować zapisy dokumentów strategicznych odnoszące się do zagadnień kluczowych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk w granicach obszaru Natura 2000 Błota Kłócieńskie.

- kierunków kształtowania, ochrony i rekultywacji stosunków wodnych:
 - w dokumencie uwypuklić należy problem zakłóconych warunków wodnych i deficytów wody jako szczególne uwarunkowanie stanu środowiska oraz potrzebę kształtowania, ochrony i rekultywacji stosunków wodnych jako kierunek działań. Należy wprowadzić zapisy uniemożliwiające naruszenie stosunków wodnych w obrębie obszaru Natura 2000 w sposób negatywnie oddziałujący na przedmioty ochrony i ich siedliska. Należy wprowadzić zapisy uniemożliwiające melioracje odwadniające terenów podmokłych, w tym łąk, torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków;
- kierunków zmian form użytkowania gruntów, w tym zalesień lub zabudowy terenów otwartych:
 - wprowadzić zapisy uniemożliwiające przekształcanie trwałych użytków zielonych uznanych za przedmioty ochrony lub siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze, w grunty orne, tereny pod zabudowę lub zalesienia;
- kierunków rozwoju zabudowy:
 - należy wprowadzić zapisy uniemożliwiające wprowadzanie nowej zabudowy na terenach zidentyfikowanych cennych siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Błota Kłócieńskie. Nie należy dopuszczać do rozpraszania zabudowy (mieszkaniowej, jak i letniskowej). Tereny przeznaczone pod zabudowę powinny przede wszystkim stanowić kontynuację terenów dotychczas zurbanizowanych lub wypełniać niewielkie luki w zabudowie istniejącej. Powinna być ona dopuszczona przede wszystkim wzdłuż dróg, nie należy natomiast przeznaczać działek w całości pod zabudowę i dopuszczać zabudowę tylko w bezpośrednim sąsiedztwie drogi. Należy wprowadzić zmiany chroniące przestrzeń przed chaotycznym zainwestowaniem;
- kierunków ochrony przyrody:
 - należy wprowadzić zapisy wskazujące na potrzebę ochrony obszarów obejmujących cenne siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Rozważyć potrzebę objęcia ochroną najcenniejszych obiektów np. w formie użytków ekologicznych, z zastrzeżeniem kontynuacji ekstensywnych form użytkowania rolniczego terenów łąkowych.

Zasobem przyrodniczym chronionym jest występujący w granicach opracowania Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) 220 Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek - Płock). Wobec niedostatecznej izolacji utworów wodonośnych od powierzchni, znaczną jego część stanowi obszar najwyższej ochrony (ONO). Obecnie trwają prace nad szczegółowym rozpoznaniem zasobów zbiornika oraz określenia warunków jego ochrony. Ochrona zasobów jest obecnie realizowana także poprzez monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. Do czasu określenia warunków ochrony GZWP 220 zawarte w dokumentacji hydrogeologicznej zalecenia ochronne powinny być uwzględniane w gospodarce przestrzennej i rolnej prowadzonej na gruntach położonych w jego zasięgu.

4.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Procesy zachodzące w środowisku wszystkich trzech analizowanych projektów planów miejscowych są rezultatem intensywności i skali przekształceń spowodowanych działalnością człowieka. Rozwój osadnictwa (mieszkalnego, zagrodowego oraz wypoczynkowo-rekreacyjnego) i rolnictwa zaczął z czasem coraz bardziej ingerować w charakter środowiska naturalnego analizowanych obszarów. Nastąpił wzrost powierzchni terenów zainwestowanych kosztem powierzchni biologicznie czynnych, natomiast gleby zostały antropogenicznie przekształcone w wyniku lokalizacji nowej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz w związku z ich rolniczym użytkowaniem.

Na terenach użytkowanych rolniczo zbiorowiska roślinności naturalnej zostały zastąpione przez agrofitycenozy, którym towarzyszą zbiorowiska segetalne, związane z uprawami zbożowymi i warzywnymi. Na terenach odłogowanych rozwinęły się natomiast zbiorowiska ugorowe. Przekształceniom uległ również charakter szaty roślinnej występującej na terenach zabudowanych, gdzie dominować zaczęła typowa roślinność ozdobna przydomowych ogrodów, składająca się głównie z trawników oraz planowo nasadzonej dendroflory. Pojawiły się również zbiorowiska ruderalne.

Tereny leśne położone w sąsiedztwie jezior Goreńskiego i Skrzyneckiego zaczęły być intensywnie wykorzystywane rekreacyjnie, a rozwijająca się tu zabudowa letniskowa wpłynęła na zmiany składu gatunkowego flory i fauny.

Pozytywnym elementem użytkowania analizowanych terenów są z pewnością zachowane fragmenty terenów cennych z przyrodniczego punktu widzenia (teren leśny, zadrzewienia, nieużytki, trzcinowiska, stawy), które pomimo silnej presji turystycznej nie zostały do tej pory objęte zainwestowaniem i stanowią ważny element w strukturze przyrodniczo-ekologicznej gminy Baruchowo, zapewniają zachowanie ciągłości ekologicznej z innymi obszarami, a także decydują o potencjale przyrodniczym oraz atrakcyjności gminy.

4.4. Ocena charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku

Wszystkie trzy analizowane obszary, dla których przystąpiono do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stanowią tereny bardzo atrakcyjne pod względem turystycznym i krajobrazowym. Uwarunkowane jest to przede wszystkim ich lokalizacją w bezpośrednim sąsiedztwie jezior Goreńskiego i Skrzyneckiego oraz dużych kompleksów leśnych.

Wspomniana wcześniej duża atrakcyjność ww. terenów sprawia, że obserwuje się tu od lat silną presję budowlaną związaną z lokalizacją intensywnej, indywidualnej zabudowy rekreacyjno-turystycznej, z której część zostaje stopniowo przekształcana przez właścicieli nieruchomości w użytkowaną całorocznie zabudowę mieszkaniową jednorodzinną.

Część zabudowy letniskowej zlokalizowanej w granicach analizowanych obszarów powstała w niekorzystnych warunkach - na działkach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie linii brzegowej jezior Goreńskiego i Skrzyneckiego oraz na terenach otaczających je kompleksów leśnych. Problem stanowi także bardzo mała powierzchnia części działek letniskowych, wynosząca już nawet ok. 300 m², co skutkuje znacznym zagęszczeniem zabudowy, na terenach niewyposażonych w system kanalizacji sanitarnej. Biorąc pod uwagę również budowę geologiczną analizowanych obszarów - położenie na terenach pozbawionych warstwy izolacyjnej poziomów wodonośnych, zwraca się uwagę na występowanie poważnego zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w przypadku uszkodzenia bądź nieszczelności bezodpływowych zbiorników i wycieku zanieczyszczeń do gruntu. Ponadto zbyt intensywne zainwestowanie działek i związane z tym trwałe uszczelnienie znacznych powierzchni, wpływa niewątpliwie na zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów. Zwiększenie odpływu powierzchniowego wody skutkuje ograniczeniem stopnia zasilania lokalnych zasobów wodnych (zarówno wód

powierzchniowych, jak i podziemnych), co może w konsekwencji doprowadzić do znacznego obniżenia poziomu wód i zanikania jezior Goreńskiego i Skrzyneckiego.

Biorąc pod uwagę obecność w granicach analizowanych terenów niezainwestowanych jeszcze działek (szczególnie sytuacja ta dotyczy **obszarów 1 i 3**), oraz obserwowane tendencje, przypuszczać można, że i one z czasem zostaną zainwestowane. Aby stało się to jednak z jak najmniejszym uszczerbkiem dla poszczególnych elementów składowych środowiska, należy zatem: obligatoryjnie wyposażyć tereny w niezbędną sieć kanalizacji sanitarnej, ograniczyć przekształcanie działek leśnych na działki letniskowe (szczególnie na terenach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie jezior), wprowadzić ograniczenia dotyczące minimalnej powierzchni działki rekreacyjnej, jej maksymalnej powierzchni zabudowy, a także minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. W przypadku natomiast wykorzystywania działek leśnych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe należy utrzymać ich leśny charakter.

4.5 Ocena zagrożeń środowiska i możliwości ich ograniczenia

Poniżej przedstawiono czynniki stanowiące zagrożenie dla poszczególnych elementów środowiska wszystkich trzech analizowanych obszarów projektów planów miejscowych zlokalizowanych w gminie Baruchowo, a także możliwości i sposoby ich ograniczania.

Powietrze atmosferyczne

Zagrożenie dla jakości powietrza w granicach analizowanych obszarów stanowi emisja niska – indywidualne systemy grzewcze oraz (w znacznie mniejszym stopniu) ciągi komunikacyjne – stanowiące liniowe źródło zanieczyszczeń.

W celu ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem konieczne jest stopniowe, sukcesywne eliminowanie tradycyjnych systemów grzewczych i zastępowanie ich paliwami ekologicznie czystymi (gaz, olej opałowy). Ograniczeniu emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych sprzyjać będzie poprawa płynności ruchu drogowego, budowa nowych dróg, remonty i przebudowa dróg istniejących. Pośrednio na poprawę jakości powietrza wpływać będzie również zwiększanie udziału zieleni wysokiej, np. poprzez zalesianie gruntów rolnych najsłabszych klas.

Wody powierzchniowe

Największe zagrożenie dla wód powierzchniowych w gminie Baruchowo stanowi brak sieci kanalizacji sanitarnej na większości jej obszaru oraz spływy powierzchniowe związków biogenych z terenów użytkowanych rolniczo.

Poprawie jakości wód powierzchniowych służyć będzie kompleksowa rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie całej gminy, a do czasu jej realizacji budowa indywidualnych, przydomowych oczyszczalni ścieków. W kontekście natomiast ograniczenia negatywnego wpływu działalności rolniczej na jakość wód powierzchniowych konieczne jest ograniczenie stosowania chemicznych środków ochrony roślin, racjonalne stosowanie nawozów oraz techniczne zabezpieczenie miejsc magazynowania gnojowicy i obornika (np. budowa płyt gnojowych).

Wody podziemne

Jak już wielokrotnie wspomniano, gmina Baruchowo posiada nieuregulowaną gospodarkę ściekową, gdzie tylko niewielka część gminy wyposażona jest w zbiorczą kanalizację sanitarną, odprowadzającą nieczystości do oczyszczalni ścieków w Baruchowie. Pozostała część gminy, w tym również trzy analizowane obszary projektów planów, wyposażona jest w bezodpływowe zbiorniki do gromadzenia nieczystości, które są wywożone wozami asenizacyjnymi.

Podstawowym zagrożeniem wód podziemnych, z uwagi na brak warstwy izolacyjnej

poziomów wodonośnych, są zanieczyszczenia powierzchni ziemi, które wraz z wodami opadowymi i roztopowymi przenikają w głębsze utwory geologiczne. Zagrożenie stanowią także czynniki antropogeniczne, jak: nieszczelne zbiorniki bezodpływowe (szamba), wylanie nieczystości na pola, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do gruntu lub cieków wodnych, chemizacja rolnictwa, stosowanie nawozów naturalnych niezgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej.

W celu ochrony wód podziemnych, zwłaszcza w granicach Obszaru Najwyższej Ochrony (ONO) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) 220 Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek - Płock), niezbędne jest uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej (pełne skanalizowanie gminy), kontrolowanie szczelności zbiorników bezodpływowych, ograniczenie stosowania chemicznych środków ochrony roślin, wprowadzenie zakazu składowania kiszonek, nawozów (w tym także nawozów naturalnych) i środków chemicznych bezpośrednio na powierzchni ziemi.

Gleby

Największe zagrożenie dla gleb analizowanych obszarów stanowi degradacja mechaniczna i chemiczna profilu glebowego. Jak już wielokrotnie wspomniano, w granicach wszystkich trzech obszarów projektów planów występują grunty antropogenicznie przekształcone na skutek urbanizacji terenów (lokalizacji zabudowy i niezbędnych sieci infrastruktury technicznej) oraz prowadzenia gospodarki rolnej (mechanizacja rolnictwa). Zagrożenie dla jakości gleb stanowią także: niewłaściwe stosowanie nawozów mineralnych i pestycydów, erozja, niewłaściwe melioracje, intensyfikacja użytkowania rolniczego i zagospodarowania turystycznego.

Ochronie gleb przed procesami degradującymi może sprzyjać podjęcie określonych praktyk rolniczych, tj.:

- wzbogacanie gleby w glebową materię organiczną, przez stosowanie nawozów naturalnych (obornik, komposty), uprawa mieszanek traw z roślinami motylkowatymi, uprawa roślin na nawozy zielone,
- ograniczenie zabiegów agrotechnicznych sprzyjających nadmiernemu przesuszeniu gleby, zwłaszcza w przedłużających się okresach bezopadowych (zabiegi mechaniczne),
- zwiększanie powierzchni gruntów pod całorocznym pokryciem roślinnością gleb, tzw. „zielone pola” (przedplony, poplony, użytki zielone),
- utrzymywanie różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym (śródpolne zadrzewienia i zakrzaczenia, miedze, oczka wodne, itp.).
- unikanie upraw monokulturowych na dużych powierzchniach gruntów rolniczych,
- stosowanie nowoczesnych metod nawożenia mineralnego:
 - nawożenie precyzyjne – oparte na technologii komputerowego obrazowania satelitarne i precyzyjnym stosowaniu nawozów oraz środków ochrony roślin w zależności od potrzeb,
 - nawożenie zlokalizowane – aplikacja nawozu podczas siewu nie na całej powierzchni pola, ale w miejsca łatwo dostępne dla roślin,
 - stosowanie nawozów nowej generacji (spowolnione działanie, składniki pokarmowe efektywniej wykorzystywane przez rośliny, ograniczenie strat składników, szerokie spektrum zastosowania).

W celu przeciwdziałania erozji wietrznej postuluje się wprowadzanie szpalerów drzew na miedzach, modernizację wadliwych systemów melioracyjnych, tworzenie skupisk roślinności śródpolnej, stosowanie mulczowania gleby. Aby natomiast zmniejszyć negatywny wpływ na gleby zbyt intensywnego zagospodarowania turystycznego należy ograniczyć przekształcanie działek leśnych na działki letniskowe.

Fauna i flora

Spośród głównych zagrożeń szaty roślinnej wymienić należy: zanieczyszczenia związane z ruchem komunikacyjnym, zanieczyszczenie wód, degradacja gleb oraz intensywny ruch turystyczny. Na świat zwierząt negatywnie oddziałują natomiast: nadmierna presja inwestycyjna, intensywny ruch turystyczny oraz pogarszanie się jakości środowiska przyrodniczego.

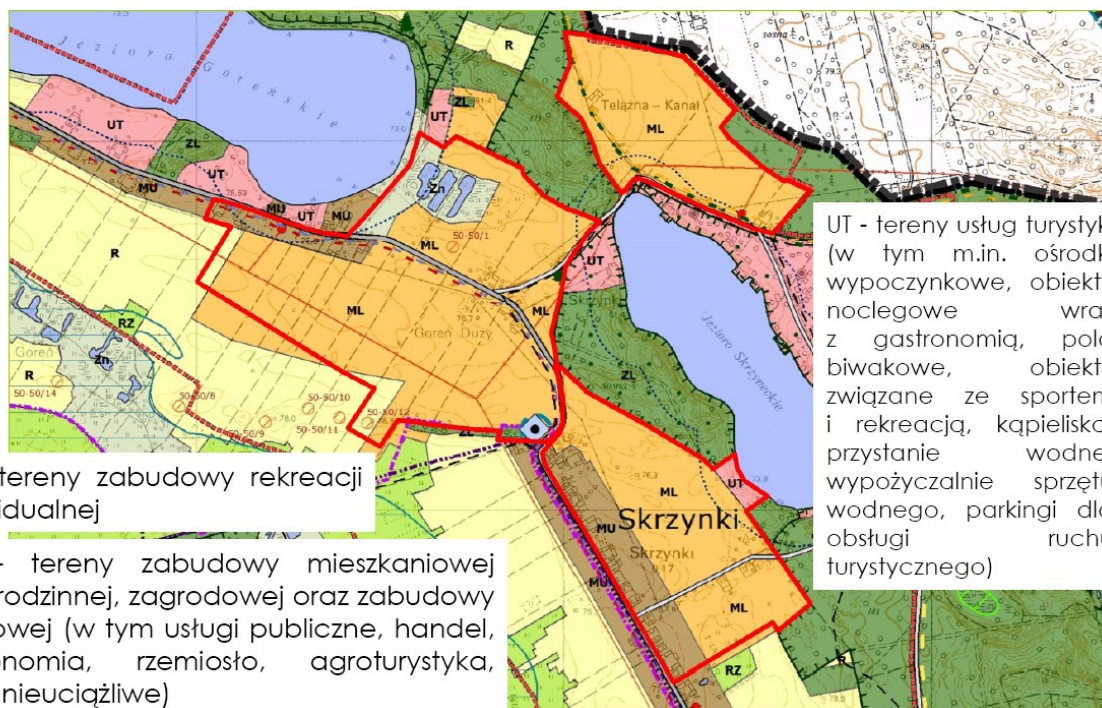
W celu ochrony fauny i flory należy podjąć następujące działania:

- zachowanie lasów na działkach prywatnych,
- zachowanie stawów oraz towarzyszących im zadrzewień,
- na działkach rekreacyjnych dążenie do zachowania ich leśnego charakteru, dużej powierzchni działki oraz wyposażenia w odpowiednią infrastrukturę,
- „skanalizowanie” ruchu turystycznego,
- zalesienie nieużytków oraz gruntów rolnych najniższych klas,
- ograniczenie lokalizacji obiektów mogących być zagrożeniem dla ptaków na trasie przelotów,
- wzbogacanie szaty roślinnej o nasadzenia śródpolne złożone z rodzimych gatunków drzew i krzewów.

5. WSTĘPNA PROGNOZA DALSZYCH ZMIAN ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU W WARUNKACH DOTYCHCZASOWEGO UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA ANALIZOWANYCH OBSZARÓW

Dla pełnej analizy tendencji przekształceń środowiska trzech analizowanych obszarów należy wziąć pod uwagę nie tylko dotychczasowy sposób użytkowania terenów, ale również aktualną sytuację planistyczną, określającą przyszłe kierunki zagospodarowania.

W chwili obecnej na żadnym z analizowanych obszarów nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dokumentem planistycznym określającym kierunki polityki przestrzennej gminy jest obowiązująca Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baruchowo, przyjęta uchwałą Nr XXI.106.2012 Rady Gminy Baruchowo z dnia 18 czerwca 2012 r. W ww. dokumencie wszystkie trzy analizowane obszary zlokalizowane są w strefie polityki przestrzennej „A” o nadrzędnej funkcji przyrodniczej z możliwością rozwoju turystyki. Miejscowość Skrzyńki wskazana została jako ośrodek lokalny o wykształconym szerokim zakresie usług turystycznych, kultury, handlu dla obsługi ruchu turystycznego. Natomiast miejscowość Goreń Duży wskazana została jako ośrodek wyspecjalizowany w zakresie turystyki pobytowej, agroturystyki, turystyki krajoznawczej. Zgodnie z ustaleniami Zmiany Studium... jako główne kierunki zagospodarowania omawianych obszarów wskazano zabudowę rekreacji indywidualnej (ML). W granicach **obszarów 1 i 3**, opierając się o obecne zagospodarowanie i użytkowanie terenów, wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej (MU). W obrębie **obszaru 3**, na niewielkim fragmencie przylegającym do jeziora Skrzyneckiego, wyznaczono teren usług turystyki (UT). Z zainwestowania wyłączono całkowicie najbardziej cenny z przyrodniczego punktu widzenia, północno-zachodni fragment **obszaru 1**, obejmujący szatę roślinną w otoczeniu stawów, który oznaczony został symbolem Zn – tereny trzcinowisk i zadrzewień (Ryc.27).

Ryc. 27. Fragment planszy obrazującej kierunki zagospodarowania przestrzennego analizowanych obszarów wskazane w Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baruchowo

(źródło: Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baruchowo)

Prognozując kierunki dalszych zmian w środowisku analizowanych terenów, należy spodziewać się intensyfikacji zabudowy tych obszarów. Obecne przekształcenia zabudowy letniskowej w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej będą się nasilać. W kontekście występowania na analizowanych obszarach gruntów podatnych na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych, przy jednoczesnym braku odpowiedniej infrastruktury – w tym przede wszystkim sieci kanalizacji sanitarnej ww. przekształcenia zabudowy oraz lokalizacja zabudowy zbyt intensywnej, stwarzają poważne zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Z niekontrolowanym rozwojem zabudowy związane jest również niewłaściwe zagospodarowanie powierzchni biologicznie czynnych. Radykalna ingerencja człowieka prowadzi do zmian w składzie gatunkowym zbiorowisk roślinności naturalnej. W wyniku lokalizacji zabudowy następuje wymiana gatunków rodzimych na roślinność zbiorowisk wtórnych. Zmiany w składzie gatunkowym szaty roślinnej pociągają za sobą zmiany w obrębie fauny danego obszaru. Pomimo nieuniknionej presji antropogenicznej zakłada się, że kontynuowane będą działania mające na celu ograniczenie jej skutków i minimalizowanie strat w świecie roślin i zwierząt. Istotną rolę odgrywać będzie ochrona walorów przyrodniczych na obszarach objętych już ochroną prawną poprzez m.in. realizację planów ochrony czy planów zadań ochronnych.

Należy spodziewać się także dalszych zmian krajobrazu wywołanych działalnością człowieka, będących antropopresji. Przewidywać można także ubytek użytków rolniczych w wyniku wzrostu popytu na tereny inwestycyjne. Dlatego, w celu ograniczenia negatywnych skutków zainwestowania terenu, należy wprowadzić odpowiednie wskaźniki dotyczące powierzchni terenu biologicznie czynnego poprzez ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Brak obowiązującego dla danego obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi przyczynę pojawiania się utrudnień w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach dotyczących przeznaczenia poszczególnych terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania

i zabudowy (stosownie do *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Należy zauważyć, że tego rodzaju sytuacja utrudnia również skuteczną ochronę lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego oraz szczególnych walorów historycznych i kulturowych.

Odstąpienie od realizacji ustaleń planu może stanowić „furtkę” umożliwiającą zmianę przeznaczenia oraz sposobu zagospodarowania terenów położonych w granicach opracowania w sposób znacznie odbiegający od istniejącej już w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy oraz bez uwzględnienia lokalnych uwarunkowań.

Wspomniana powyżej potencjalna presja inwestycyjna należy do najistotniejszych procesów, mających wpływ na kierunki oraz tempo niepożądanych przekształceń środowiska przyrodniczego, jakie pojawią się w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planów miejscowych dla wszystkich trzech analizowanych obszarów. Realizacja polityki przestrzennej wyłącznie w oparciu o decyzje administracyjne – decyzje o warunkach zabudowy – może utrudniać uwzględnienie istotnych aspektów ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, wśród których do najważniejszych zaliczyć należy ochronę terenów wyłączonych z zabudowy (terenów użytkowanych rolniczo oraz terenów zieleni), w tym zwłaszcza ochronę komponentów o największej wartości przyrodniczej. Ponadto, pozostawienie obszaru opracowania bez planu miejscowego utrudni ochronę środowiska przyrodniczego, ponieważ plan, w powiązaniu z innymi przepisami prawa, określa i porządkuje szereg zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, w tym zwłaszcza zagadnienia związane z ochroną zieleni, gospodarką wodno-ściekową, ochroną powierzchni ziemi, ochroną powietrza atmosferycznego, oraz ochroną przed hałasem.

6. OCENA PRZYDATNOŚCI ŚRODOWISKA POD WZGLĘDEM MOŻLIWOŚCI ROZWOJU I OGRANICZEŃ DLA RÓŻNYCH RODZAJÓW UŻYTKOWANIA

Ocena przydatności środowiska dla rozwoju funkcji użytkowych polega na określeniu możliwości adaptacji i ograniczeń różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania terenu.

W odniesieniu do trzech analizowanych obszarów, dla których przystąpiono do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, szczególnie istotnymi funkcjami użytkowymi, których rozwój silnie związany jest z warunkami środowiska przyrodniczego, są: rolnictwo, turystyka i rekreacja oraz osadnictwo.

6.1. Ocena przydatności środowiska dla funkcji rolniczej

Jako główne kryterium oceny przydatności środowiska dla funkcji rolniczej przyjęto jakość gleb, określoną na podstawie kompleksów przydatności rolniczej gleb ornych. Kwalifikacja gleb do poszczególnych kompleksów oparta jest na właściwościach gleby, warunkach klimatycznych, geomorfologicznych i wodnych siedliska glebowego oraz przydatności gleb pod użytki rolnicze. O przydatności środowiska dla rolnictwa mogą decydować także inne aspekty, m.in. dostępność nawodnień z małych zbiorników retencyjnych.

Na podstawie analizy map glebowo-rolniczych (opisanej szerzej w rozdziale 2.5 niniejszego opracowania) stwierdzono, że gleby w granicach wszystkich trzech analizowanych obszarów zaliczane są w większości do 7-go kompleksu żytniego (żytnio-ziemniaczanego) najslabszego, jedynie na niewielkim fragmencie **obszaru 1** występują gleby 6-go kompleksu żytniego (żytnio-ziemniaczanego) słabego. Pod względem natomiast przynależności gleb do poszczególnych klas bonitacyjnych zinwentaryzowano wyłącznie gleby klasy VI. Powyższa charakterystyka gleb występujących w obrębie przedmiotowych obszarów kwalifikuje je jako gleby o niskim stopniu przydatności dla rolnictwa. Jako zasadne uznaje się zatem działania polegające na stopniowym ograniczaniu produkcji rolnej ze wskazaniem

zalesień i zadrzewień gruntów nieprzydatnych rolniczo jako preferowanej zmiany sposobu ich użytkowania.

Rozwiązaniem alternatywnym dla gospodarstw rolnych w przypadku rezygnacji z produkcji rolnej jest również przekształcanie w gospodarstwa agroturystyczne z bazą noclegową.

6.2. Ocena przydatności środowiska dla funkcji turystyczno-rekreacyjnej

W granicach wszystkich trzech analizowanych obszarów występują sprzyjające uwarunkowania do dalszego rozwoju turystyki i rekreacji. Decyduje o tym położenie w granicach Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, w bezpośrednim sąsiedztwie jezior Goreńskiego i Skrzyneckiego, jak również obecność w otoczeniu dużych kompleksów leśnych oraz terenów otwartych cennych przyrodniczo. Ważnym czynnikiem jest również obecność szlaków turystycznych i rowerowych, z których część prowadzi przez miejscowości Goreń Duży i Skrzyńki.

Analizując obecne zagospodarowanie i użytkowanie przedmiotowych obszarów projektów planów stwierdzić należy, że największy stopień zainwestowania terenami o funkcji turystycznej, w postaci indywidualnej zabudowy letniskowej, występuje w obrębie **obszaru 2** (projekt mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży), gdzie w zasadzie wolny od zabudowy pozostał jedynie centralny fragment terenu, użytkowany obecnie rolniczo. Indywidualna zabudowa letniskowa w większym skupieniu występuje również we wschodniej części **obszaru 1** (projekt mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży), a także w części północnej i zachodniej **obszaru 3** (projekt mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Skrzyńki).

Chłonność turystyczna analizowanych obszarów nie jest w pełni wykorzystana, jednakże zwiększenie powierzchni terenów rekreacji indywidualnej powinno być uwarunkowane stworzeniem odpowiedniej infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej, gdyż brak infrastruktury wodno-kanalizacyjnej powoduje zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Należy zadbać również o prawidłową gospodarkę odpadami. Ponadto w celu uniknięcia zbyt intensywnego zagospodarowania terenów, minimalna wielkość działki letniskowej powinna wynosić 1500 m², przy zachowaniu wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (nie mniej niż 70% powierzchni działki).

6.4. Ocena przydatności środowiska dla funkcji osadniczej

Przydatność terenów dla rozwoju funkcji osadniczej w granicach trzech analizowanych obszarów uwarunkowana jest wieloma czynnikami, spośród których wymienić można:

- rzeźbę terenu w zakresie deniwelacji,
- warunki geologiczne w zakresie rodzaju utworów przypowierzchniowych oraz ich genezy,
- warunki wodne w zakresie poziomu zalegania płytkich wód gruntowych,
- użytkowanie terenów w zakresie przydatności rolniczej gleb, występowanie ekosystemów leśnych i łąkowych w tym zależnych od wód, a także występowanie cennych zasobów przyrodniczych objętych ochroną prawną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* oraz wynikających oraz wynikające z ich obecności zakazy i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów.

Jak już wspomniano w rozdziale 2.3 niniejszego opracowania ekofizjograficznego, z punktu widzenia charakterystyki warunków budowlanych w granicach **obszaru 1** warunki budowlane są dobre, jednak mogą ulegać pogorszeniu w miarę podwyższania się zwierciadła wody gruntowej. Podobna sytuacja ma miejsce we wschodniej części **obszaru 2**, natomiast w jego części zachodniej oraz w obrębie całego **obszaru 3**, z uwagi na występowanie

piasków wydmyowych, warunki budowlane są zmienne i dla budowli cięższych przeważnie niedostateczne.

Jeśli chodzi natomiast o uwarunkowania w zakresie poziomu występowania zwierciadła wód gruntowych, to w północnej części **obszaru 1** głębokość pierwszego poziomu wód podziemnych wynosi od 0 do 2 m, natomiast w pozostałej części od 2 do 4 m. W granicach **obszaru 2** pierwszy poziom wód podziemnych występuje na głębokości od 4 do 8 m, natomiast na **obszarze 3** – od 2 do 4 m.

Wytyczne i wskazania odnośnie lokalizacji zabudowy zawierają również plany zadań ochronnych ustanowione dla obszaru Natura 2000 Błota Kłócieńskie PLH040031 oraz obszaru Natura 2000 Błota Rakutowskie PLB040001. Zgodnie z nimi tereny przeznaczone pod zabudowę powinny przede wszystkim stanowić kontynuację terenów dotychczas zurbanizowanych lub wypełniać niewielkie luki w zabudowie istniejącej. Zabudowa powinna być dopuszczona przede wszystkim wzdłuż dróg. Nie należy dopuszczać również do rozpraszania zabudowy (mieszkaniowej, jak i letniskowej).

Także w projekcie Planu ochrony dla Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego wskazano, aby zabudowę koncentrować w osadach i obszarach już zabudowanych oraz wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych w celu utrzymania i zachowania harmonii przestrzeni przyrodniczej w miejscowościach: Okna, Dębowo, Czarne, Skrzyńki, Goreń Duży i Goreń Nowy.

Biorąc pod uwagę wszystkie ww. uwarunkowania środowiska, wytyczne i wskazania oraz ograniczenia, jako tereny predysponowane do rozwoju funkcji osadniczej (mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej) wskazuje się przede wszystkim tereny zlokalizowane wzdłuż południowej granicy projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Skrzyńki (**Obszar 3**), gdzie wzdłuż biegnącej tuż poza granicą opracowania drogi powiatowej wykształcił się już zwarty pas zabudowy. Dopuszcza się jego poszerzenie w kierunku północnym w celu wytworzenia drugiej linii zabudowy.

W ramach kontynuacji funkcji mieszkaniowej oraz celu uzupełnienia zabudowy na niezainwestowanych jeszcze działkach wskazać można również pas terenu zlokalizowany w północno-zachodnim fragmencie projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży (**Obszar 1**), wzdłuż terenów przylegających bezpośrednio od południa do biegnącej tuż poza granicą opracowania drogi powiatowej, której fragment znajduje się również w przedmiotowym projekcie planu. Ze względu na obecność w północno-zachodniej części ww. obszaru projektu planu cennych przyrodniczo trzcinowisk oraz terenów zadrzewionych w otoczeniu stawów, zasięg terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową powinien zostać ograniczony jedynie do tych, położonych po południowej stronie drogi powiatowej, natomiast od wschodu sięgać powinien maksymalnie do istniejącej zabudowy zlokalizowanej w sąsiedztwie przystanku autobusowego (dalej rozciągają się pola uprawne).

Z lokalizacji funkcji osadniczej postuluje się natomiast wyłączyć całkowicie obszar projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży (**Obszar 2**), gdzie w chwili obecnej występują pojedyncze, rozproszone działki, na których zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Podobnie jak w przypadku wskazań dotyczących rozwoju nowych terenów indywidualnej zabudowy letniskowej, tak również w odniesieniu do nowych terenów wskazanych pod lokalizację funkcji mieszkaniowej, warunkiem niezbędnym jest wcześniejsze uzbrojenie terenów w sieć kanalizacji sanitarnej.

7. EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA JAKO WYTYCZNE DLA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Ekofizjograficzne uwarunkowania dla zagospodarowania przestrzennego są ściśle związane z lokalnymi wartościami środowiska przyrodniczego oraz z przepisami dotyczącymi zasad ochrony i funkcjonowania środowiska, w tym także terenów prawnie chronionych.

W trakcie sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy bezwzględnie przestrzegać zakazów, nakazów i ograniczeń dotyczących ww. terenów, gdyż określone cele ochronne są w ściśle określonych przypadkach nadrzędne w stosunku do innych celów.

Określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, polegające w szczególności na wskazaniu obszarów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze

Informacje o obszarach, które powinny pełnić funkcje przyrodnicze przedstawiono w rozdziale 2.11 Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. W wyniku analizy zebranych materiałów, w granicach analizowanych terenów występują obszary, które obligatoryjnie powinny pełnić funkcje przyrodnicze – są to niewielkie zbiorowiska leśne na działkach prywatnych właścicieli, skupiska zieleni wysokiej (zadrzewienia) w obrębie pól uprawnych oraz niezainwestowanych działek, zbiorniki wodne – stawy (zlokalizowane w granicach **obszaru 1**) oraz towarzyszące zadrzewienia.

Ograniczenia wynikające z ochrony zasobów środowiska przyrodniczego lub występowania zagrożeń

Informacje o ograniczeniach wynikających z ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i występowania zagrożeń przedstawiono w rozdziale 4.5 Ocena zagrożeń środowiska i możliwości ich ograniczenia.

W wyniku analizy zebranych materiałów przy sporządzaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla analizowanych obszarów należy uwzględnić:

- obecność cennych zasobów przyrodniczych objętych ochroną prawną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*:
 - Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego,
 - Obszaru Specjalne Ochrony Ptaków Błota Rakutowskie (PLB 040001),
 - Obszaru Ochrony Siedlisk Błota Kłócieńskie (PLH040031),
 - pomnika przyrody,
 - chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- obecność obiektów hydrograficznych – stawów,
- zbiorowiska leśne (las na terenach prywatnych) oraz grupy zadrzewień,
- drzewa wyróżniające się w krajobrazie,
- Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) 220 Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek - Płock) – wyznaczony dla niego obszar najwyższej ochrony (ONO),
- gminne ujęcie wód podziemnych w Skrzynkach – wyznaczone dla niego strefy ochrony ujęcia wód (bezpośredniej, pośredniej wewnętrznej – o promieniu 35 m od studni, i pośredniej zewnętrznej – o promieniu 1895 m od studni) Obszary o utrudnionych warunkach budowlanych,
- zakaz lokalizacji nowej zabudowy w strefie wolnej od zabudowy wyznaczonej od linii brzegowej jezior, wynoszącej 100 m dla terenów zlokalizowanych na obszarze GWPK oraz wynoszącej 50 m dla pozostałych terenów,
- zasięg występowania gruntów podatnych na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- przebieg korytarzy ekologicznych.

Wskazania do kształtowania struktury funkcjonalnej i zagospodarowania terenów

Analiza zebranych w niniejszym opracowaniu ekofizjograficznych materiałów źródłowych prowadzi do wniosku, że analizowane obszary projektów planów miejscowych są predysponowane do pełnienia następujących funkcji:

- **(Obszar 1)** projekt mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży:
 - ✓ rekreacji indywidualnej,
 - ✓ zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej,
 - ✓ zadrzewień i wód powierzchniowych,
 - ✓ lasów,
 - ✓ rolnej,
- **(Obszar 2)** projekt mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży, :
 - ✓ rekreacji indywidualnej,
 - ✓ lasów,
- **(Obszar 3)** projekt mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Skrzynki:
 - ✓ rekreacji indywidualnej,
 - ✓ zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej,
 - ✓ usług turystyki,
 - ✓ lasów.

Dla funkcji mieszkaniowej (jednorodzinnej i zagrodowej) zaleca się uwzględnienie następujących wskazań:

- zachowania możliwie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (nie mniej niż 30% działki budowlanej),
- minimalna powierzchnia dla nowych działek budowlanych 1000 m²,
- w nowej zabudowie preferowanie obiektów jednokondygnacyjne z poddaszem użytkowym,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

Dla funkcji rekreacji indywidualnej zaleca się uwzględnienie następujących wskazań:

- zachowania możliwie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (nie mniej niż 60% działki budowlanej),
- minimalna powierzchnia dla nowych działek budowlanych 1500 m²,
- lokalizacja ogrodzeń ażurowych,
- bezwzględna regulacja gospodarki ściekowej,
- dążenie do zachowania leśnego charakteru działki,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

Dla funkcji usług turystyki zaleca się uwzględnienie następujących wskazań:

- zachowania możliwie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (nie mniej niż 50% działki budowlanej),
- lokalizacja ogrodzeń ażurowych,
- bezwzględna regulacja gospodarki ściekowej,

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

Dla funkcji lasów zaleca się uwzględnienie następujących wskazań:

- ochrona istniejących terenów leśnych,
- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urzędzenia lasów,
- zakaz grodzenia,
- zakaz lokalizacji zabudowy poza obiektami służącymi gospodarce leśnej;

Dla funkcji zadrzewień i wód powierzchniowych zaleca się uwzględnienie następujących wskazań:

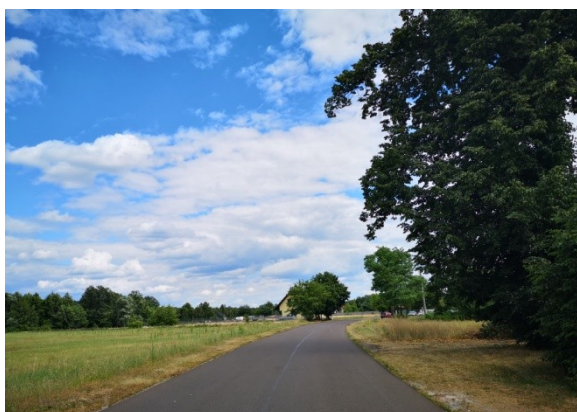
- ochrona istniejącego zagospodarowania (zieleni i wód powierzchniowych),
- zakaz lokalizacji zabudowy;

Dla funkcji rolnej zaleca się uwzględnienie następujących wskazań:

- ochronę gruntów rolnych klas III i IV,
- zachowanie istniejącej zieleni wysokiej,
- dopuszczenie zalesienia gruntów rolnych klasy V i VI.

ZAŁĄCZNIK 1

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA obszaru projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze przy drodze powiatowej w miejscowości Goreń Duży (**Obszar 1**)

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA obszaru projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego w miejscowości Goreń Duży (**Obszar 2**)

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA obszaru projektu mpzp Gminy Baruchowo dla obszaru położonego przy drodze powiatowej w miejscowości Skrzynki (**Obszar 3**)

